

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De operibus solidæque devotionis exercitiis, quæ vel quotidie non
peraguntur, ves fusiore indigent explicatione, quomodo cum majori fructu
peragi possint

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Caput Septimum. De bona tam remotiore quàm proximiore ad mortem
benè obeundam præparatione.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54780)

CAPUT SEPTIMUM.

De bona tam remotiore quàm proximiorè ad mortem bene obeundam preparatione.

EQuidem totus meus trifariam divisus liber nil aliud in se continet quàm genuinam die quovis ad mortem præparationem; Cum ad eam die vel horâ quâlibet bene obeundam meliùs te præparare nequeas, quàm si operâ quotidiana ritè secundum voluntatem Dei bonam, beneplacentem & perfectam obeas, de quo egi primâ parte. Dein ex omnibus, quæ menti aut sensibus se ingerunt, continuò mentem in Deum elevas, eique te unias, prout *secunda Pars* edocet. Demum ea sive per diem sive per hebdomadam aut mensè præctices, quæ in tertiâ hac parte adferuntur. Interim tamen, quia cupio, ut hoc *Vade mecum* tibi cumprimis pro te ipso dein pro aliis, quos vocationi aut statui tuo conformiter ad mortem ritè obeundam disponas, servias. Visum est selectiora quædam ex his, quæ aliàs hunc in finem in usum meum collegeram, in sequentes §. §. divisa subnectere. Aliqua religiosis, alia aliis ad mortem piè obeundam se præparantibus mutatis mutandis accommodari possunt.

§. I mus.

Preces quotidiana Eminentissimi Cardinalis Pto-
lomei pro impetranda beata morte impressa
Roma 1713. cum protestationibus S.
Cardinalis Borromai.

Mortituum me certò scio. At quando?
Ubi? Quomodo? Prorsus ignoro.

Terra sum, & in pulverem & terram con-
vertetur caro mea.

Immortalis sum animo & spiritus & ibo carne
solutus in domum æternitatis meæ. O æternitas
interminabilis! O mortis ultimum punctum, à
quo pender æterna æternitas!

Tu solus vitæ meæ Dominus, & Deus es. Vi-
vere & hodie non recuso; sed vitam nolo, si tibi
& tuis obsequiis vitam meam omnem non im-
pendam. Si me mori vel hodie jubes, mortem
non recuso; moriar, ut te videam; moriar te-
cum, ut in æternum vivam. Ah fiat in me, de me,
circa me, & circa mea omnia, sanctissima volun-
tas tua in tempore, & in æternitate.

Paratum est meum, Deus, paratum est cor me-
um. Domine quid me vis facere? Domine quid
me vis pati? Domine quid me vis fieri? Resig-
nationibus nostris, quæsumus Domine, placare
susceptis; & ad te nostras etiam rebelles com-
pelle propitius voluntates.

Doleo, & toto corde doleo, quòd te offendo.
rim Deum meum, quia bonus es, sanctus es,
amicus meus, Deus meus est.

Ab-

Absorbeat, quæso Domine, mentem meam ignita ac melliflua vis amoris tui ab omnibus, quæ sub cælo sunt, ut amore amoris tui vivam, & amore amoris tui moriar, qui amore amoris mei dignatus es Deus factus homo vivere & mori.

Domine JESU Christe, propter illam amaritudinem mortis, quam pro me sustinuisti in Cruce, maximè in illa hora, quando nobilissima anima tua egressa est de benedicto corpore tuo, deprecor te, miserere animæ meæ in egressu suo, & perduc eam in vitam æternam, Amen.

Libera nos, Domine, à subitanea & improvisa morte, Secundùm magnam misericordiam tuam,

Libera nos, Domine, morientes à mala morte. Secundùm magnam misericordiam tuam,

Libera nos, Domine, morientes ab omni peccato, Secundùm magnam misericordiam tuam.

Libera nos, Domine, morientes ab insidiis diaboli. Secundùm magnam &c.

Libera nos, Domine, morientes ab omni terrore & formidine. Secundùm,

Libera nos, Domine, morientes à diffidentia & desperationis tentatione. Secundùm,

Libera nos, Domine, morientes à spiritu præsumptionis. Secundùm,

Libera nos, Domine, morientes à cordis duritie. Secundùm.

Libera nos, Domine, morientes ab ira tua. Secun.

Libera nos, Domine, morientes à potestate diaboli. Secundùm.

Libera

Libera nos, Domine, morientes à pœnis inferni. Secundùm.

Libera nos, Domine, morientes ab omni mundi, sanguinis & carnis illecebra. Secundùm.

†

Concede nobis, Domine, morientibus susceptionem Sacramentorum. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus abundantiam divinæ grætiæ tuæ. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus perfectam contritionem. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus firmam spem, & certissimam fidem. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus ardentem charitatem.

Concede nobis, Domine, morientibus patientiam & tolerantiam inter dolores. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus fortitudinem contra diabolicos incursus. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus perfectam cum tua voluntate conformitatem. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus desiderium ardentissimum videndi Deum. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus protectionem B. Mariæ semper Virginis, Angelorum custodiam, & Sanctorum omnium intercessionem. Secundùm.

Concede nobis, Domine, morientibus Sacerdotum orationes & auxilium. Secundùm.

†

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi per sanctam Incarnationem tuam. Parce peccatis nostris, Domine, & salva nos. Per

Per sanctam Nativitatem tuam. Parce peccatis,
 Per baptismum & sanctum jejunium tuum. Parce
 Per sanctam & laboriosam vitam tuam. Parce,
 Per famem, sitim & vigiliam tuas. Parce.
 Per exclamaciones & suspiria tua, Parce.
 Per amarissimas lacrymas tuas. Parce.
 Per maximos cordis tui pavores & dolores. Parce.
 Per sanguineum sudorem tuum. Parce,
 Per manuum tuarum colligationes. Parce.
 Per opprobria, alapas & ludibria tua. Parce,
 Per acerbissimas flagellorum plagas. Parce.
 Per spineam coronam tuam. Parce.
 Per sacratissimas sanguinis effusiones. Parce.
 Per sanctam Crucem & Passionem tuam. Parce.
 Per sel & acetum à te gustatum. Parce.
 Per quinque vulnera tua. Parce.
 Per sanctam agoniam tuam. Parce.
 Per Animam tuam sanctissimam in manus Patris
 commendatam, & pro redemptione mundi à
 corpore separatam. Parce.
 Per mortem & sepulturam tuam. Parce.

†
 Pater de cælis Deus, Moriatur anima nostra
 morte iustorum.
 Fili Redemptor mundi Deus, Moriatur.
 Spiritus sancte Deus, Moriatur.
 Sancta Trinitas unus Deus, Moriatur.
 Per viscera misericordie tue, Moriatur.
 Per merita & intercessionem Virginis & Matris
 Mariæ, Moriatur.
 Per intercessionem sanctorum Angelorum &
 Archangelorum, Moriatur.
 Per

Per merita & intercessionem sanctorum Apo-
stolorum & Evangelistarum. Moriatur.

Per merita & intercessionem sanctorum & san-
ctarum Martyrum. Moriatur.

Per merita & intercessionem sanctorum Ponti-
ficum & Confessorum. Moriatur.

Per merita & intercessionem sanctorum Docto-
rum. Moriatur.

Per merita sanctorum Monachorum & Eremita-
rum. Moriatur.

Per merita & intercessionem sanctorum Sacer-
dotum & Levitarum. Moriatur.

Per merita & intercessionem sanctarum Virgi-
num & Viduarum. Moriatur.

Sancte Michael Archangele, Angeli nostri Cu-
stodes, & omnes Sancti Beatorum Spirituum
Ordines, & vos Beatissimi Patroni nostri N.
N. N. N. defendite nos in praelio, ut non
pereamus in tremendo iudicio.

Tuque ô MARIA, Mater & Virgo, Mater ad-
mirabilis, Consolatrix afflictorum, & Regina
Sanctorum omnium, intercede pro nobis, ut
spiritus noster absque ulla peccati macula, &
pœnæ reatu mereatur à sanctis Angelis susci-
pi, & ad patriam Paradisi perduc.

Amen. Amen. Amen.

Protestationes S. Caroli Cardinalis Borromai.

I. **I**N nomine sanctissimæ Trinitatis, Patris, Fi-
lii & Spiritûs sancti, ego infelix & miser
peccator protestor in præsentia tua, ô Angele
Dei,

Dei, assignate mihi à divina sua Majestate pro ductore, cum primùm natus sum, velle & desiderate me mori in eâ solâ, verâ, & Catholicâ fide, quam sancta Romana & Apostolica tenet & profitetur Ecclesia, in qua omnes Sancti, quotquot fuerunt unquam uspiam, mortui sunt; nec desidero ditius vivere, quàm placeat Deo meo, cui omnem meam voluntatem integrè & ex toto subijcio.

II. Protestor etiam, ô Angele Dei, desiderare & velle me sub tua sancta custodia ac protectione, discedere ex hac vita, cum spe divinæ misericordiæ, sine ulla titubatione in fide; non obstante quâcunque multitudine & gravitate peccatorum meorum, certò sciens ac firmissimè credens, etiam unam solam guttam pretiosissimi Sanguinis D. N. JESU Christi sufficientem futuram fuisse, non solùm me salvandi, sed universum etiam genus humanum, quin & mille mundos, si ita placitum fuisset divinæ suæ Majestati.

III. Similiter protestor, ô Angele sancte, petere me ex intimo corde, participem fieri misericordiæ Redemptoris & Domini nostri JESU, remissionemque omnium peccatorum meorum consequi, scientem, quòd ipse eam nulli peccatori, quantumvis gravi & abominabili, neget ritè contrito & confesso: idque per & propter merita amarissimæ suæ passionis & mortis, & virtutem pretiosissimi Sanguinis sui, pro me indignissimo in ligno Crucis copiosè effusi; per merita demum sanctissimæ Matris suæ, Virgi-

nisque Mariæ, & omnium Sanctorum & Angelorum.

IV. Iterum protestor, sanctissime mi Custos, supplicare me divinæ pietati, ut dignetur me recipere in numerum eorum, quos ab æterno prædestinavit in suam gloriam; etiamsi oporteret me pati ob peccata mea in purgatorio ad novissimum usque judicii diem, dummodo tandem, per ipsius infinitam misericordiam, consequar vitam æternam.

V. Sanctissime & vigilantissime Custos, protestor demùm, constituere me te Procuratorem Testamenti ultimæque voluntatis animæ meæ, ad impetrandum mihi, à Domino meo JESU tres gratias. Prima est, ut mihi donet unum solùm lacrymosum suspirium, ex infinitis illis, quæ habuit ipse, dum per tres horas vivus fuit in Cruce, quorum efficaciam & virtute, mitigentur lachrymales illi singultus cordisque pressuræ & angustie, quibus in hora mortis affligar. Et ut gloriosissima Mater Dei Maria dignetur me vel unico etiam aspectu ex iis, quos ipsa sub Cruce stans habuit, defigendo in unicum Filium suum virgineos oculos, suscipiendo me in eorum numerum, qui ejus precibus & meritis in die judicii obtinebunt salutem & vitam sempiternam. Altera gratia est, ut tu, fidelissime Custos meus, in illa potissimum hora mihi succurras, quando anima mea separabitur à corpore meo; ut inveniam benignum Judicem, merito flagrantissimæ illius charitatis, quæ paternum ipsius pectus in Cruce fuit inflammatum

tum pro salute peccatorum. Ultima denique gratia est, ut tu idem piissime Custos meus animam meam tibi habeas commendatam, eamque de ergastulo corporis egressam, dexteræ tuæ potentiâ, Redemptori meo offeras; ut eum unâ tecum, & cum Sanctis omnibus in cæli gaudiis videam, perfectè amem, eoque æternaliter fruam, cui sit laus, honor & gloria in omnem æternitatem. Amen.

§. 2dus.

Peculiaris quadam ad mortem preparatio singulis annis instituenda, & dein per menses continuanda.

DUm juxta leges Societatis nostræ octiduana S. P. N. singulis annis obis exercitia. Sacrosanctum tibi sit & inviolabile principium, iis peractis diem insequentem in bona ad mortem præparatione insumere. Et quolibet mense, vel saltem trimestri diem aliquem ab aliis negotiis magis liberum seligere; quo idem facias. Et singulari cum diligentia Orationi, Confessioni, sacræ Communioni, visitationi SS. Sacramenti te impendas, atque in spiritu ad S. Viaticum & extremam unctionem ritè percipiendam disponas. Præxim sequentem suppeditat P. Pinamonti in die decima exercitiorum.

Primò. Oratio sive meditatio hujus diei bis peragetur scilicet manè & vesperi per horam.
In prima Orationis hora imaginaberis tibi, quàm

quàm poteris vivacissimè statum illum, in quo jacebis moribundus, derelictus à Medicis, desertus à Sociis, admonitus à Confessario, &c. Et quia teste Deo judicium, quod de rebus omnibus ferre mors solet, rectum semper est juxta illud: *O mors bonum est judicium tuum.* Eccli. 41. Idcirco per tria puncta considerabis, quid in morte fecisse te velles 1. erga Deum, 2. erga te ipsum, 3. erga proximum. Huic porro meditationi diversos ac fervidos admiscebis affectus doloris, propositi, & petitionis pro impetrandis à Deo viribus ad veram emendationem.

2de *Orationis materia* erunt fortiora quædam argumenta, quæ inveniri possunt ad libenter acceptandam à Deo mortem, & erunt quinque sequentia. 1. *Necessitatis.* Hæc enim est lex, quæ relaxationem nullam admittit. Eum oportet mori, qui natus est. *Scio, quia morti trades me, ubi constituta est domus omni viventi.* Job. 30. 2. *Justitiæ.* Mori enim debet, qui peccavit, atque ita mori commeruit. Rebellibus jure merito destruitur domus, & æquatur solo. *Vivit Dominus, quoniam filii mortis estis vos.* 1. Reg. 26. 3. *Humilitatis.* V. g. Non mereor diutiùs vivere, quia non usus sum tempore, quod ad vivendum mihi Deus indulxit, & illud insuper impendi adversus ipsummet supremum benefactorem meum. Qui licet fuisset dignissimus, ut mortem non gustaret unquam, mori tamen in Cruce pro me voluit. *Nos quidem justè, nam digna factis recipimus. Hic verò nihil mali gessit.* Luc. 23. 4. *Amoris.* Veniet aliquan-
do

do tempus, quo finientur peccata mea. Discendum aliquando est è regione tam iniqua, ubi aliud videre non licet, quàm injurias Dei, Spero me perventurum illuc, ubi aliud agere non potero, quàm amare Deum. *Placebo Domino in regione vivorum. Pl. 114. 5. Conformitatis sui cum divina voluntate.* Tu mi Deus scripsisti sententiam, statuisti tempus & modum mortis meæ. Libenter illam accepto, quia tu ità vis, meque adorandæ tuæ voluntati consecro, & in spiritu me conjungo Domino meo JESU Christo æterni Patris sui voluntati se consecranti. *Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat. Luc. 23.* In affectibus hujus 2dæ meditationis vitam nostram Deo penitus offeremus, protestabimur, quòd licet illam ultra ejus beneplacitum possemus prorogare, idtamen nunquam facturi essemus. Petemus gratiam, quâ sacrificium istud tanto amoris spiritu offerre possimus, quantum debita erga illius amabilissimam providentiam ac dispositionem observantia requirit.

2dò, Confessionem oportet singulari prorsus diligentia peragere, veluti si hæc ultima foret animam tuam in pretiosissimo JESU Christi sanguine abluendi occasio. In Sacerdote visibili invisibilem JESU Christi personam considerabis, elicitilque virtutum Theologicarum actibus & dolore de peccatis. Ut eò majorem erga noxam lethalem horrorem tibi instilles, seriò malitiam cujuscunque levis aut venialis peccati considera utpote maximi post peccatum mor-

mortale mali. Cùm per id contumelia ac injuria supremæ Majestati inferatur; quæ nec excidio totius universi, nec liberatione omnium dæmonum ac hominum ab æternis inferni pœnis resarciri potest. Non eris etiam contentus generali quodam proposito: sed descendes ad defectus singulares, disponesque media ad emendationem istam tantò certius à te obtinendam, ut propositum evadat eò fructuosius. Verbores tuas ità compones, veluti, si quamprimùm deberes Judici tuo rationem reddere. Qui fortassis jam adstat ante fores tuas, quin illud tamen videas. *Ecce! Judex ante januam assistit.* Jac. 5.

3^{ti}o. Sacra etiam Communio in vel extra Sacrum plusquam ordinariâ curâ & præparatione obiri debet. Veluti nimirum pro sacro illam viatico reciperes. Adorabis itaque Deum illum, quem per omnem æternitatem te adoraturum speras. Gratias illi ages pro concessis tot vitæ diebus. Veniam rogabis, quòd illos tam malè impenderis. Paratum te illi offeres ad vitam finiendam, dum jussèrit. Gratiâ denique petes, quâ in hoc periculoso transitu tibi assistat, ut anima tua innixa super dilectum suum ab hoc deserto securè ad regnum transeat.

4^{to}o. Imaginaberis tibi velut à Sacerdote ungaris; & percurrèdo singulos sensus tuos pro quolibet veniam petes injuriarum, quas per illum Deo irrogâsti, & ad resarciendos tuos in illo defectus offeres æterno Patri cruciatus illos, quos D. N. J. C. ideo pertulit. Hisce affectibus

studebis instruere cor tuum ad majorem ex isto
 extremæ Unctionis Sacramento fructum ali-
 quando reportandum. Si per Dei gratiam mor-
 ribundus id te ipsâ recipias, quemadmodum
 illud modò in spiritu recipis. Idque tantò ma-
 gis, quia fieri potest, ut eo tempore sensus tui
 penitus sint arefacti & emortui. Unde Jole-
 phum imitaberis, qui annis fertilibus provide-
 re sibi novit pro annis sterilibus.

6to. Post hæc attentè piéque recitare poteris
 orationes illas, quibus utitur S. Ecclesia ad
 moribundorum animas Deo commendandas.
 Scilicet *proficiscere anima Christiana* cum subse-
 quentibus. De floribus etiam succum exuges,
 qui tumulo tuo aliquando inspergentur. For-
 matas orationes si ad Deum fundere vis ante
 Confessionem, Communionem, Extremam un-
 ctionem. Has cum aliis invenies §. 7. in proxi-
 miori ad mortem, dum ea intimatur, præpara-
 tione. Interim singulis annis post exercitia octi-
 duana, singulis mensibus, aut quolibet saltem
 trimestri meliùs ad mortem te præparabis, ex
 hoc etiam capite, quia per ejus vivacem memo-
 riam, & tam crebram ad eam præparationem
 ipsa proposita in exercitiis & quotidianis medi-
 tationibus facta eò solidiùs ac certius executioni
 dabuntur, & *renovabitur ut aquila juvenis sua.*
 Ps. 102. Modò subnecto actus virtutum ante
 Venerabile in septemplexi visitatione Chori die
 illo eliciendos, quem ab aliis negotiis liber ele-
 gisti ad te piè ad mortem præparandum.

1. Visitatio SS. Sacramenti.

Actus Fidei.

1. **O** Domine libentissimè credo illud omne quod per sanctam Ecclesiam tuam revelare mihi dignatus es. Neque id credo, quia id ipsum credunt alii. Sed quia tu, qui es prima & infallibilis veritas ac veracitas id mihi revelâsti. *Credo quidquid dixit Dei Filius, nil est hoc verbo veritatis verius.*

2. Si Christiani omnes ab hac fide deficerent. Ego tamen per gratiam tuam nunquam ab illa deficerem. Gratias tibi ago ex toto corde meo, quòd in hac sancta fide vivere me fecisti, & quòd in eadem nunc mori me sinis.

3. O quantum doleo, quòd in mundo non omnes tibi credant. Vitam hanc, quam mihi modò mors auferet, libentissimè darem in testimonium S. Evangelii tui, eumque in finem, ut omnes homines ad illud credendum se submitterent.

4. O Deus ego sum Ecclesie tuę sanctę filius, & talis jam mori volo. Protestor itaque, quòd omnes cogitationes, quę sub ultimam horam in mentem mihi venerint, si contrarię sint illi doctrinę, quam ipsa tenet, semper sum habiturus pro mendaciis, à mendaciorum omnium autore dæmone mihi suggestis.

5. Domine, quòd minùs intelligo, eò magis credo. Quia propterea tantò magis agnosco, omnia esse digna magnitudine tuâ. Auge nunc

& in ultimo transitu ad extremum usque spiritum lumen istud, quod jam olim per sacrum Baptisma in anima mea accendere dignatus es. *Adauge nobis fidem. Luc. 17.*

2da Visitatio SS. Sacramenti,

Actus Spei.

1. **S**CIO, quod peccata mea tam praelentia quam praelerita, & detestanda ingratitude mea O Deus me penitus indignum reddant omnium miserationum tuarum maximam, bonam videlicet morte. Sed spero nihilominus in te, in infinita tua bonitate, in tuis toties mihi confirmatis me juvandi promissis, & in meritis Domini mei JESU Christi pro me mortui. *Ipsa erit Salvator meus. Job. 13.*

2. Gravissimas tibi injurias intuli O Servator mi. Hanc tamen tibi nunquam inferam, ut jam non confidam in te. Nondum Judicis partes suscepisti, etiamnum es Advocatus meus. Quid igitur paveam? *Advocatum habemus apud Patrem JESUM Christum justum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris. 1. Joan. 2.* Nihil magno tibi pretio constitui. *Redemisti me Domine Deus veritatis. Pl. 30.*

3. Quis unquam te invocavit O Deus meus! & a te neglectus est? quis unquam in te confidit, & periit? *Quis invocavit eum, & despectit illum? Eccli. 11.* Nullus speravit in Domino, & confusus est. *Ibid.* An ergo primus sum ego, qui contemnatur? qui confundatur? postquam

te invocavi, & toties in tanto aeternum pereundi periculo? non fiet id profectò. *In te Domine speravi, non confundar in aeternum.* Pl. 30. Beneficia præterita tot alia, & tam peculiaria N.N. pignus mihi sunt futurorum. Et gratia, quam mihi largitus es, nunc mihi pignus est gloriæ, quam mihi largieris.

4. Si sub ultimum hoc tempus infernus omni catenâ solutus in me irruat, & inimici mei multiplicentur millies, quid nocere mihi poterunt, si protegar à te? confidunt illi in suis viribus, in suis fraudibus. Ego verò in nomine tuo Domine. *Pone me juxta te, & cujusvis manus pugnet contra me.* Job. 17.

5. Omnia peccata mea colligo, & submergo in sanguine tuo Domine. Et protestor, quòd ad ultima usque suspiria mea hoc in te sperandi obsequium præstare tibi velim. Quia gloria hæc tua est extrinseca, si videas, quòd omnium maximè miserrimus in te confidat. *Ego autem semper sperabo, & adjiciam super omnem laudem tuam.* Pl. 70.

3tia Visitatio Sanctissimi.

Actus Caritatis.

1. **O** Deus animæ meæ! quia infinitè bonus, infinitè sanctus, & infinitè dignus es amari, amo te, & æstimo te super omnia. Et ut omnes cognoscant id esse verum. Ecce obviam morti libenter eo, & executionem SS. voluntatis tuæ mille vitis præfero. *Ut cognoscat*

mundus, quia diligo Patrem, surgite. Eamus hinc. Joan. 14. *Eja anima mea camus, & corporis rationem non habeamus. Melior est misericordia Dei super vitas.* Pl. 62.

2. Domine, si pro mercede servirem tibi, nunquid injuriam tibi facerem? quia dona tua pluris facerem quam te. Protektor igitur, quod per infinita sæcula servire tibi vellem, etiam si nihil mihi reddere velles. Libenter nunc vivendi finem facio, ut finem te offendendi faciam. Initialem equidem dilectionem, quæ spei, quatenus desiderii actus est, non negligo, cum & supernaturalis & meritorius esse possit. Sic tamen constitutus esse volo, &, ut spero, cum tuâ gratiâ jam actu & re ipsâ sum. Quod, si nullam æterni præmii mercedem dares, ideo tamen te amarem unicè, quia ut summum in te bonum mereris amari.

3. Quemadmodum ardentem te facie ad faciem in cælo videre desidero, o summum bonum meum ob nihil aliud, quam ut te æternum amare queam. Ità de reliquo cælum mihi in hac miseriarum valle est, te habere mihi amicum. Sicut infernus meus etiam in paradiso deliciarum esset, te habere mihi offensum.

4. O quam libenter ex hoc mundo discederem, si viderem omnes homines in terram prostratos, ut te Domine agnoscant & adorent. Auge obsecro regnum tuum, & dilata gloriam tuam. *Omnia terra adoret te, & psallat tibi.* Pl. 65. Gaudeo, quod in terris relinquam tot animas justas, quæ te amant. Et multò magis
gaur

gaudeo, quod in caelo sim inventurus innumeras alias, quæ sine intermissione te æternùm amabant. Atque hoc inter dolores mortis & morbi solatiorum meorum est maximum.

5. Quoniam verò tu mi Deus præcepisti mihi, ut unâ tecum & proximum meum amem, pro tam dulci præcepto demississimas tibi gratias ago. Et sub ultimum hunc obitum meum totis viribus cordis mei amplector omnes & singulos proximos meos, illosque tibi omnes commendo, & rogo: ut iis omne bonum impertiaris. Quia sunt creaturæ tuæ, imagines tuæ, & hæreditas tua. Et quia tu ipse illos amas, & vis, ut & ego eos amem. Singulariter verò omnes illos amo, qui me offenderunt, illisque tam sincero ex corde ignosco, quàm desidero, ut & mihi tu ignoscas, atque in unione caritatis illius, quâ ipse in Cruce orâsti pro inimicis tuis, etiam ego in hoc mortis lectulo te oro, ut iis, qui me offenderunt, tantundem imò decuplo plus boni conferas, quantundem illi mihi vel intulerunt, vel desiderarunt mali.

*4ta Visitatio Sanctissimi.**Actus Contritionis.*

1. **O** Immutabile bonum! ô infinita Majestas! quantus paulò post erit pudor meus, cum ante te comparendum erit. Tum enim verò intelligam, quantam tibi injuriam intulerim in vita mea, dum te vilissimis creaturis toties postposui. Sentire nunc cuperem illum de

peccatis meis dolorem, quem sub horam illam experiar eo duntaxat sine, ut per gravissimas illas injurias compensare tibi possem, quas tibi ad hoc ultimum usque vitæ meæ tempus tot iniquitatibus meis irrogavi. *Deus propitius esto mihi peccatori.* Luc. 18.

2. Domine, hoc meum corpus brevi consumetur à vermibus; sed nil aliud meretur, quia toties te offendit. Ecce igitur prostratam ad pedes tuos animam meam, quæ supra omne aliud malum detestatur indulgentiam illam, quæ carni sibi unitæ non obstante summâ injuriâ tuâ toties obsecundare voluit. Aspice tamen ô Deus meus cor meum contritum, neque despicias illud.

3. Quis sum ego coram te mi Domine? ex me ipso non sum aliud, quàm nihil. Ausus sum nihilominus vitam illam, quam mihi tu dedisti, ut eam in amando te consumerem, toties impendere ad offendendum te. Detestor summo opere omnia, quæ patravi mala, quia tu illa summè detestaris. Et rogo te, ut paucula illa vitæ momenta, quæ mihi supersunt, auferas. Si in illis etiamnum te traditurus sum.

4. Ecce Domine! discedo ex hoc mundo, postquam toto propemodum vitæ meæ tempore offendere te perrexi. O si nunc possem vitam meam ordiri denuò! priùs vellem mori, quàm ità vivere, uti vixi.

5. Non me pœnitet mi Deus sive præcisè ob infernum, quem promerui, sive ob paradysum, quem peccando perdidit. Pœnitet me,
quia

quia tibi summo bono meo toties peccando molestus esse, teque tot contumeliis afficere sum ausus. Et quia maximam tibi injuriam, quam ulla unquam creatura inferre tibi potest, irrogavi, dum obedire tibi nolui. Ignosce mihi per tuam ipsius bonitatem. Redde mihi bonum, quia malum tibi feci. Meque illuc dirige, ubi æternum te amare, & æternum te ab omnibus amatum videre merear. Amen.

sta Visitatio Sanctissimi.

Actus conformitatis cum divina voluntate.

1. **D**Eus meus eâ ratione admitto ordinationem tuam, quam de morte mea pridem constituisti. Ut, etsi illam evitare possem, id neutiquam tamen facturus essem. Volo mori, quia tu me mori vis. Subjicio me sanctissimæ voluntati tuæ, & omnia illa, quæ præ manibus habeo, negotia libenter abrumpo; quia tu illa, dum vitam meam repetis, abrumpi jam vis. *Ita Pater, quoniam sic placitum fuit ante te. Matth. II.*

2. Domine, hunc lectum meum, in quo jaceo, mihi pro Altari statuo; in quo amabilissimæ voluntati tuæ sacrificari me oporteat. Admitte ergo holocaustum istud. Ecce in signum amoris hanc mortem meam, quam mihi immittis, hos dolores, hos corporis angores, has animi anxietates, has agonias, & mala illa omnia reliqua, quæ mortem comitantur, amplector, & horum omnium, quæ de sanctissimis

tuis manibus mihi veniunt, nihil recuso. *Non sicut ego volo, sed sicut tu.* Matth. 26.

3. Tuus sum Domine mille titulis. Et si nullo titulo tuus essem, tuus tamen esse vellem, ut hoc obsequium reddere tibi possem. Fac igitur de me id omne, quod magis tibi placet, & quemadmodum tibi placet. Hoc ipso, quod tu summum bonum meum ita vis, contenta est hæc misera creatura tua, quæ venit ante conspectum tuum. *Dominus est, quod bonum est in oculis suis, faciat.* 1. Reg. 3.

4. Ut videat mundus universus; quantum æstimem ô Deus sanctissimam voluntatem tuam, ita hujus manibus me permitto; ut, licet inde, quod impossibile tamen est, maxima etiam damna referre me oporteret, ab illa nihilominus totus dependere vellem. Adoro divinæ tuæ circa me providentiæ dispositiones omnes, teque rogo; ut eas in tempore & æternitate adimplere velis. *Dominus voluntas fiat.* Act. 21.

5. Quid valet unquam vita vilissimi vermiculi, qualis sum ego? certum est, quod valeat nihil. Vellem tamen ego mi Deus, ut illa foret infiniti valoris, solum ideo, ut offerre tibi possem minus aliquod, quod merito tuo responderet. Quidquid verò sit, accipe id, quod in hac terrâ carissimum mihi est, vitam nempe meam, qualiscunque illa sit. Equidem hunc mortis calicem bibere amarum videtur carni. Sed parum interest. Spiritus meus est carni contrarius, promptus calicem hunc admittit in testimonium reverentiæ supremis tuis dispositionibus

bus debitæ, eumque semper judicabit esse dulcem, quia eum illi divinæ manus tuæ porrigunt. *Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum?* Joan. 18.

6ta Visitatio Sanctissimi.

Varia Petitiones.

1. **O** Pater æterne, Filius tuus D. N. J. C. factus in agonia prolixius orabat, Luc. 22. Et ego ergo morti proximus summâ cum animi demissione ad thronum tuum me sisto impensissimè rogans; ut, cum tuam in me creando & conservando potentiam impenderis, eandem impendere velis ad defendendum me, ac perducendum ad illum finem, cujus causâ me creâsti & conservâsti.

2. O verbum æternum, per amorem illum, quo carnem nostram pro me induisti, & per tantos cruciatus me redemisti. Rogo te, ut modo magis, quam unquam aliàs, sanctissimæ passionis tuæ fructus applicare mihi digneris, meque perducere ad eum terminum, paradysum scilicet, quem mihi promeruisti.

3. O Sancte Spiritus, qui in S. Baptismate aliisque Sacramentis me sanctum reddidisti; rogo te, ut nunc opus tuum perficere, meque in gratia tua sanctificante morientem ad æternam gloriam perducere digneris. Ut pro immenso hoc beneficio per totam æternitatem tibi gratias agere possim, & qui insignitus sum signaculo SS. Trinitatis, æternùm quoque ante
N 6
ejus

eiusdem thronum prostratus canam : *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth.*

4. O sacratissima Christi humanitas, quam præsentem hîc & in SS. Eucharistia absconditam adoro, te supplex rogo per eum amorem, quo me plus, quàm tuam propriam vitam amâsti, ut in hac tam magna mea necessitate assistere mihi velis, & officium Salvatoris perfectè adimplere perducendo me ad terminum salutis meæ. *Jesus mihi Jesus, & salva me. Quærens me sedisti lassus, redemisti Crucem passus, tantus labor non sit cassus.*

5. O Mater Dei & Virgo immaculatè concepta, ego te toties tanquam Reginam Angelorum & hominum & Dei Matrem, ac universalis Ecclesiæ totius Patronam & Dominam invocavi, ego per teneram erga Mysterium immaculatæ Conceptionis tuæ devotionem te interpelavi sæpius, & adhuc interpello pro duobus, scilicet puritate animæ ac castitate corporis, & pro felici mortis hora. Talem jam Patronam te mihi exhibe, & à Filio tuo auxilia illa efficacia mihi impetra, quæ ad benè moriendum requiruntur.

6. Tu mi Angele Tutelaris, tu S. Joseph, S. Barbara, omnesque Sancti, qui à Deo in Patronos morientium electi estis, sancti denique Patroni mei omnes in Sacramento Baptismi, Confirmationis mihi dati, in ordine statu, ad quem vocatus sum, à Deo in Duces ac Præceptores mihi assignati, singulis demum mensibus per annum in Patronos mihi fortè dati, vos rogo &

& adjuro : Ut quantum ipsi vos divina bonitati, per quam eternam beatitudinem consecuti estis, obligatos esse intelligitis, tantum vos nunc totos pro salute mea impendere dignemini. Demum cum Ecclesia Matre ad Deum confugiens dico :

Deus, qui beatam Julianam Virginem tuam extremo morbo laborantem pretioso Filii tui corpore mirabiliter recreare dignatus es. Concede quasumus ejus intercedentibus meritis, ut nos quoque eodem in mortis agone refecti ac roborati ad caelestem patriam perducamur. Per D. N. J. C.

7ima Visitatio Sacramenti.

Actus eliciendi tempore Extrema Unctionis.

Domine Jesu, jam cubitum iturus te adoro. Et cum hunc diem totum impenderim in me ad bonam mortem præparando ; ut eam quieti concessurus eò mihi vivaciùs ante oculos ponam, non discedam hinc, nisi postquam in Spiritu Extremam Unctionem perceperim. Quæ (sicut Baptismus mihi contulit gratiam, ut bene vivere inceperim) *extremum vita mea teste Trid. tanquam fortissimo presidio muniet.* Itaque percurram modò mente coram te Deo meo Eucharistico singulos sensus (hinc illis applica formulam Ext. Unct. illos Cruce signando & dicendo : *Per istam S. Unctionem, &c.*) pro quolibet petam veniam injuriarum, quas per illum tibi irrogavi, & ad resarciendos meos per illum commissos defectus æterno Patri tuo of-

feram cruciatus illos, quos tu in quolibet festo pro me pertulisti.

§. 3^{tius}.

Praxis horis singulis à Deo, B. V. & Sanctis felicem mortem exorandi.

P Nadasi Praxes varias tibi suggerit, quibus quis, dum sanus est, ad mortem aliquando devotè obeundam se præparare possit. Ego ex duabus unam faciens ostendam modò, quomodo vel singulis mensibus, vel saltem per annum sæpiùs die v. g. aliquo Sabbathino, vel Deiparæ festo dies vitæ ultimus Beatissimæ Virgini Deiparæ offerendus, & à Deo, B. V. & Sanctis, quorum memoria singulis per annum mensibus ab Ecclesia recolitur, pro die isto implorandum sit auxilium ac patrocinium per singulas 24. horas diei naturalis. Et quia de nocte singulis horis id commodè fieri non potest, singulis duodecim per diem horis à 6ta Matutina ad Sextam Vespertinam exclusivè duplicem adjiciam affectum vel orationem. Unam ad B. V. dein alteram ex festis cujuslibet mensis per annum incipiendo à Januario. Sic autem quælibet per diem hora pro correspondente sibi noctis hora hîc computari debet, prout horæ exceptâ Italiâ numerantur in Europa.

Hora 6ta Matutina.

Offero tibi Maria Mater Dei hunc & ultimum diem vitæ meæ cum singulis suis horis ac
mo-

momentis, ut me saluum felici æternitati ser-
ves, & SS. Trinitati sistas. Ut hoc à te & per
te impetrem, offero tibi hodie in tributam ope-
ra mea bona & devotionem, quam pro singulis
diei & iis correspondentibus noctis horis erga
te exerciturus sum. Incipio à salutatione An-
gelica devotè recitanda *Ave Maria gratiâ plena*
Ec. & Antiphonâ, quâ te honorat Ecclesia
Alma Redemptoris Mater qua pervia cali, Ec.
& omnia hæc & sequentibus horis simul offero
pro iis in purgatorio animabus, quas tu elegeris.
Ut illæ in cælos receptæ me morientem ju-
vent.

Ex Festis Januarii.

Circumcise, & à tribus Magis adore JESÛ
miserere mei nunc & in hora mortis meæ,
Amen.

S. Paule converse, S. Joannes Chryostome
impetrate mihi pro morte optimam præparati-
onem.

Idem impetrate mihi, quotquot ab introitu
in religionem (hunc illum statum) sive sorte
hactenus dati, sive ulterius ad mortem usque
dandi estis Patroni in mense Januario.

NB. Hoc ultimum singulis sequentibus horis
mutato nomine mensis adjiciendum. Quilibet po-
terit etiam pro gustu suo sibi pro singulis mensibus
alia seligere festa, quam qua ego ex P. Nada si hinc
adduco.

Hora 7tima Matutina.

Offero tibi Maria Mater Dei in tributum die & horâ hâc eique correspondente pomeridianâ horâ , si quid boni egero , pro felici morte & devotâ mente recito binas Ecclesiæ Antiphonas *Ave Regina calorum, &c. Ave maris stella, &c.*

Ex Festis Februarii.

Purificata Virgo Mater Dei impetra mihi pro felici morte cor mundum.

SS. Joannes , Jacobe & Paule Martyres pro fide in Japonia crucifixi , impetrate mihi pro felici morte amorem Christi crucifixi. Idem impetrate mihi hoc mensê usque huc dati & ad mortem usque dandi &c. V. supra.

Hora 8tava Matutina.

Offero tibi Virgo Maria, &c. (V. hîc supra hora 7tima & NB. idem in sequentibus horis recita) & has duas Ecclesiæ Collectas hunc in finem devotè oro in tui honorem.

Concede nos famulos tuos quasumus Domine Deus perpetuâ mentis & corporis sanitate gaudere , & gloriosa semper Virginis intercessione à presenti liberari tristitiâ , & eternâ perfrui lætitiâ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Deus , qui salutis æterna Beata Maria virginitate fœcundâ humano generi præmia præstitisti. Tribue quasumus , ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus , per quam meruimus autorem vitæ suscipere D. N. J. C. Filium tuum. Amen.

Ex Festis Martii.

SANCTA Maria ab Angelo salutata impetra mihi pro felici morte id, quod maximè necessarium est.

Sancti Joseph & Joachim impetrate mihi pro felici morte amorem verum erga Matrem Dei.

Idem impetrate mihi Patroni menstrui hoc mense, &c.

Hora 9na Matutina.

Offero tibi Maria, &c. in tributum, & devotè mente recito binas Ecclesiæ Collectas.

Deus, qui de Beata Virginis utero verbum tuum Angelo nuntiante carnem suscipere voluisti. Presta supplicibus tuis, & qui verè eam Genitricem Dei credimus, eius apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Deus, qui Beatam Mariam semper Virginem Spiritus sancti habitaculum vix triennem in templo tuo presentari voluisti. Presta quesumus, ut eius intercessione in templo gloria tua presentari mereamur. Per D. N. J. C.

Ex Festis Aprilis.

SANCTE Marce, S. Georgi, S. Franciscæ de Paula, impetrate mihi pro felici morte caritatem.

S. Catharina Senensis impetra mihi pro felici morte cor secundum cor JESU.

Idem impetrate mihi hoc mense dati & dandi Patroni menstrui, &c.

Hora

Hora decima Matutina.

Maria Mater Dei offero tibi in tributum &c. devotâ mente recito sequentes binas Ecclesie Collectas.

Defende quasumus Domine beatâ Mariâ semper Virgine intercedente istam ab omni adversitate familiam (animam) & toto corde tibi prostratam ab hostium propitius tuere elementer insidiis. Per D. N. J. C. &c.

Famulis tuis quasumus Domine celestis gratia munus impertire. Ut quibus B. V. partus exitus salutis exordium, Conceptionis ejus, Nativitatis & Visitationis ejus votiva solennitas pacis tribuat incrementum. Per D. N. J. C. &c.

Ex Festis Maji.

SS. Philippe, Jacobe & Joannes Apostoli impetrate mihi pro felici morte patientiam invictam, & contra Dæmonem victoriam. Idem impetrate mihi hoc mense dati & dandi Patroni, &c.

Hora undecima Matutina.

Maria Mater Dei offero tibi in tributum die hac horâ hæc &c. devotâque mente perfolvo binas has Collectas.

Famulorum tuorum quasumus Domine delictis ignosce. Ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessione salvemur. Per eundem Dominum nostrum, &c.

Solida devotionis exercitia. 307

*Interveniat pro nobis quasumus Domine IESU
Christe nunc & in hora mortis nostrae apud tuam
clementiam beata Virgo Maria Mater tua. Cujus
sacratissimam animam in hora tua passionis doloris
gladius pertransiit. Per te IESU Christe Sal-
vator mundi, qui cum Patre & Spiritu Sancto vi-
vis & regnas in saecula saeculorum. Amen.*

Ex Festis Junii.

Sancte Joannes Baptista & Beate Aloysi impe-
trate mihi pro felici morte conscientiam eti-
am à venialibus peccatis mundam & innocen-
tem.

Sancte Petre & Paule Apostolorum Principes
impetrate mihi pro felici morte fidem vivam &
solidam, quâ tentationibus resistam. Idem im-
petrate mihi Patroni hoc mense, &c.

Hora 12ma Matut.

Maria Mater Dei offero tibi pro felice morte
per te impetrandâ in tributum die ac horâ
hâc &c. & devotâ mente recito Litanias Laure-
tanis cum Collecta *Sub tuum presidium. Gra-
tiam tuam quasumus Domine. Et Sanctissima Ge-
nitricis tuae Sponsi quasumus.* Item triplicem sa-
lutationem Angelicam, quam vide hic Cap. 6,
S. 2.

Ex Festis Julii.

Sancta Maria Elisabetham visitans, & Mag-
nificat canens, impetra mihi pro felici mor-
te; ut migrans ex hac vita anima mea Dominum
magnificet, ac post mortem exultet spiritus
meus in Deo salutari meo.

S.

S. Ignati & omnes Electi Dei è Societate JESU
impetrate mihi pro felici morte, ut majorem
Dei gloriam verè quæram usque ad mortem.
Idem impetrate mihi Patroni hoc mense dati &c.

Hora prima Pomeridiana.

Maria Mater Dei pro tributo tibi pro die ac
hora hac pendendo ad impetrandam felici-
cem mortem tuæ me intentioni ac fervori uniens
cano *Magnificat anima mea Dominum, & exul-
tavit &c.*

*Obsecro te, Domina sancta Maria, Mater Dei,
pietate plenissima, summi Regis filia, Mater glorio-
sissima, Mater orphanorum, consolatio desolato-
rum, vita errantium, salus omnium in te speran-
tium, Virgo ante partum, Virgo in partu, & Virgo
post partum; fons misericordia, fons salutis &
gratia, fons pietatis & latitia, fons vita & venia:
Per illam sanctam ineffabilem latitiam, quâ exul-
tavit spiritus tuus in illa hora, in qua tibi per Ga-
brielem Archangelum annuntiatus, & conceptus
Filius Dei fuit? Et per illam sanctam & ineffabi-
lem humilitatem, in qua respondi, Archangelo
Gabrieli: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secun-
dum verbum tuum: Et per illud divinum myste-
rium, quod tunc operatus est in te Spiritus san-
ctus: Et per ineffabilem gratiam, pietatem, mi-
sericordiam, amorem & humilitatem, per quas
Filius tuus Dominus noster JESUS Christus de-
scendit accipere humanam carnem in venerabilissi-
mo utero tuo: Et per gloriosissima quindecim gau-
dia, qua habuisti de Filio tuo Domino nostro JESU
Chri-*

Christo : Et per illam sanctam & maximam compassionem, & acerbissimum cordis dolorem, quem habuisti, quando Filium tuum Dominum nostrum IESUM Christum ante Crucem nudatum, & in ipsa levatum, pendentem, crucifixum, vulneratum, sitientem, amarissimum potum fel & acetum sori ejus apponi vidisti, Eli clamantem audisti, & morientem vidisti : & per quinque Vulnera ejusdem Filii tui, & per contractionem viscerum tuorum, praenitio dolore vulnerum suorum : & per dolorem, quem habuisti, quando vidisti eum vulnerari : Et per fontem sanguinis sui, & per omnem passionem ejus & dolorem corporis tui, & per fontem lachrymarum tuarum : ut cum omnibus Sanctis & Electis Dei venias & festines in auxilium & consilium meum, in omnibus orationibus & petitionibus meis, in omnibus angustiis & necessitatibus meis, & in omnibus illis rebus, in quibus ego sum aliquid factururus, & locuturus, aut cogitaturus, omnibus diebus ac noctibus, horis atque momentis vitae meae. Et mihi famulo tuo N. impetres à dilecto Filio tuo Domino nostro IESU Christo virtutum omnium complementum, cum omni misericordia & consolatione, omni consilio & adiutorio, omni benedictione & sanctificatione, omni salvatione, pace & prosperitate, omni gaudio & alacritate : etiam abundantiam orantium bonorum spiritualium & corporaliū, & gratiam S. Spiritus, qui me bene per omnia disponat, animam meam custodiat, corpus meum regat & protegat, mentem erigat, mores componat, actus probet, cogitationes sanctas instituat, praeterita mala indulgeat, praesentia emendet,

Et futura moderetur : vitam honestam & castam
 mihi tribuat : fidem, spem & charitatem mihi praestet : articulos fidei firmiter credere, & praecepta
 legis observare me faciat : sensus corporis mei regat
 & protegat, & à peccatis mortalibus me semper liberet
 & defendat usque in finem meum. Hanc orationem suppliciter exaudiat, & suscipiat, & vitam
 aeternam mihi tribuat. Audi & intercede pro me,
 dulcissima Virgo Maria, Mater Dei & misericordia.
 Amen.

Ex Festis Augusti.

Sancta Maria Mater Dei in caelos assumpta, fac
 me per mortem in caelum assumi.

Beate Stanislæ impetra mihi solatium in
 morte, quod tu per Mariam habuisti.

S. Joannes Baptista & S. Apostole Bartholomæe impetrate mihi pro felici morte veram poenitentiam, sine qua mihi non patet in caelum
 via, & ob quod, & caput, & curis relinquenda.
 Idem mihi impetrate Patroni hoc mense dati &
 dandi, &c.

Hora 2da Pomeridiana.

Ontemerata, & in aeternum benedicta, singularis atque incomparabilis Virgo Dei Genitrix
 Maria, gratissimum Dei templum, Spiritus sancti
 sacrarium, janua regni caelorum, per quam post
 Deum totus vivit Orbis terrarum. Inclina, Mater
 misericordia, aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis : & esto mihi maximo peccatori pia
 & propitia in omnibus auxiliatrix. O Joannes be-
 atif-

acissime, Christi familiaris & amice, qui ab eodem Domino nostro IESU Christo virga es electus, & inter ceteros magis dilectus, atque in mysteriis caelestibus ultra omnes imbutus: Apostolus enim & Evangelista factus es praclarissimus: Te etiam invoco cum Maria Matre ejusdem Domini nostri IESU Christi Salvatoris, ut mihi opem tuam cum ipsa conferre digneris. O dua gemmae caelestes, Maria & Joannes! O duo luminaria, divinitus ante Deum lucentia! vestris radiis scelerum meorum effugate nubila. Vos enim estis illi duo, in quibus unigenitus Dei Filius, ob sincerissima virginitatis meritum, dilectionis sua confirmavit privilegium, in Cruce pendens uni vestrum ita dicens: Mulier, ecce filius tuus! deinde ad alium: Ecce Mater tua: In hujus ergo tam sacratissimi amoris dulcedine, qua tunc ore Dominico velut mater & filius ad invicem conjuncti estis, vobis duobus ego miserrimus peccator commendo hodie corpus & animam meam: ut in omnibus horis atque momentis, interioribus & exterioribus, firmi custodes, & pii apud eum intercessores mihi existere dignemini. Poscite mihi, quaeso, corporis & animae salutem. Agite, quaeso, agite vestris gloriosis precibus, ut cor meum invisere, & inhabitare dignetur Spiritus almus, gratiarum largitor optimus, qui me à cunctis vitiorum sordibus expurget, virtutibus sacris illustret & exornet: in dilectione Dei & proximi mei perfecte stare, & perseverare me faciat: & post hujus vitae cursum ad gaudia me ducat electorum suorum benignissimus Paraclitus. Qui cum Patre & Filio vivit & regnat in saecula saeculorum. Amen.

O Domina mea, sancta Maria, me in tuam benedictam fidem ac singularem custodiam, & in signum misericordiae tuae, hodie & quotidie, & in hora exitus mei, animam meam & corpus meum tibi commendo: omnem spem meam & consolationem meam, omnes angustias & miseras meas, vitam & finem vitae meae tibi committo: ut per tuam sanctissimam intercessionem, & per tua merita omnia mea dirigantur & disponantur opera secundum tuam cuique Filii voluntatem. Amen.

Ex Festis Septembris.

Sancta Maria nascens impetra, ut per bonam mortem nascat caelo, & hunc in finem bonum habeam assistentem Patrem spiritualem, & ego ejus salutaribus monitis quoad omnia morem geram.

S. Michael Archangele, & S. Hieronyme impetrate mihi pro felici morte verum spiritum orationis.

Hora 3tia Pomeridiana.

O Maria Dei Genitrix & Virgo gratiosa, omnium desolatorum ad te clamantium consolatrix vera, per illud magnum gaudium, quo affecta es, quando cognovisti Dominum nostrum JESUM Christum die tertiâ à mortuis surrexisse. Sis consolatrix animae meae, & apud eundem tuum & Dei natum unigenitum, quando cum corpore & anima resurrecturus, & de singulis meis factis rationem redditurus sum in die novissimo, intercede; ut perpetuae damnationis

Solida devotionis exercitia.

313

nationis sententiam per te pia Mater & Virgo
valeam evadere, & cum Electis Dei omnibus
ad æterna gaudia feliciter pervenire. Amen.
Hunc in finem loco tributi pro die ac hora hac
dandi pro impetranda felici morte felicitis judi-
cialis sententiæ prodromâ, tibi devotâ mente
occino cum Ecclesia ex officio tuo Hymnos hos
duos: *O gloriosa Virginum sublimis inter sydera,*
Ëc. est Hymnus ad Laudes in Off. B. M. V.

*Quem terra pontus sydera colunt, adorant, prædi-
cant, Ëc.* est Hymnus ad Matut. in eodem Of-
ficio.

Ex Festis Octobris.

SAnctæ Angele mi Custos impetra mihi pro fe-
lici morte, ut inspirationibus tuis sanctè obe-
diam.

S. Franciscæ Borgia, & S. Ursula ac Sociæ im-
petrate mihi pro felici morte, ut ad illam quoti-
die sim paratus. Idem impetrate mihi Patroni
hoc mense mihi dati & dandi.

Hora 4ta Pomeridiana.

Maria Mater Dei in tributum pro felici
morte impetrandâ hodie & hâc horâ te
devotâ mente interpello his duabus Ecclesiæ
Antiphonis *Regina celi letare, Ëc. Salve Regina*
Mater misericordia, Ëc.

Ex Festis Novembris.

OMnes Sancti & Sanctæ Dei, vos potissimum,
qui in hac vita maximè excelluistis in amo-
re Dei, impetrate cordi meo verum amorem
O
Dei.

Dei. Impetrate mihi, ut vos omnes ità colam in vita, ut in morte habeam Protectores.

Sancta Maria in templo præsentata, impetra mihi talem in divinis diligentiam, ut quâcunque horâ moriar, in templo filii tui increar præsentari. Idem impetrate mihi in hoc mense mihi dati & ad mortem usque dandi Patroni menstrui.

Hora sta Pomeridiana.

Maria Mater Dei, quò magis paulatim sol in occasum declinat, eò magis amaræ mortis meæ, à qua tota felix vel infelix pender æternitas, me oportet reminisci. Quòd ut eò fructuosius faciam, pro tributo hâc die & horâ tibi offero hymnum; *Stabat Mater dolorosa juxta Crucem lachrymosa, &c.* à me nunc ruminandum. Cùm sic Passionis & Mortis Domini mei, & quomodo per eam gladius doloris pertransierit animam tuam, species mihi vivaciùs imprimere possim. Hæc autem altè animo infixæ & semper duras cogitatio, & solatium, & auxilium in morte certò mihi adferet.

Ex Festis Decembris,

Sancta Maria semper immaculata, & S. Francisce Xaveri impetrate mihi, ut nunc & in hora mortis immaculatus inveniar, omni reatu culpæ ex peccato mortali ac veniali liber. Idem impetrate mihi sancti Patroni hoc mense mihi dati, & ad mortem usque dandi &c. Et ut mite habeam purgatorium ob reatum pœnæ adhuc residuum.

Jesu

Jesu Fili Dei vivi & Mariæ Virginis, Maria
Jesu Mater & omnes Sancti ac Sanctæ Dei ac-
cendite me vero amore Dei. Sitis custodes cor-
dis mei nunc & in hora mortis meæ Amen. Et
hunc in finem, quia certo anno, mense, die, ho-
râ sive hodie sive cras moriturus sum, hanc
modò descriptam devotionem statis temporibus
per mensem, annum incipiam & continuabo
certus, & Deo gratum & animæ meæ admo-
dum salutare esse, mortem semper habere ante
oculos, & per intercessionem Angelorum, San-
ctorum, & cum primis Deiparæ Virginis eam à
Deo felicem exorare.

§. 4us.

Testamenti confectio singulis mensibus aut sal-
tem per annum sæpius ab homine Societatis ru-
minanda. Quia, si Praxis, hac maximè secunda,
quam casu inveni in aliquo M. S. sano familiaris
fuerit, familiaris & facilis quoque erit moribun-
do cum magno suo commodo ac solatio. Aliqua vi-
detur compilator testamenti hujus hausisse ex P.
Drutzbicki, alia de suo addidisse.

Mihi hic sermo non est de testamentis circa
temporalia & hæreditates. Ago de religiosis
ultimæ voluntatis expressionibus, quæ ad feli-
cem mortem disponunt, & mutatis mutandis
etiam sæcularibus ac Clericis aliqua ex parte ser-
vire possunt. Quanquam à duobus, ut ex ipsis
Praxibus patet, è Societate JESU pro se & suis
in Christo fratribus concinnatæ sint.

Pat. Gaspar Aicha S. J. Bohemus Brunæ 13° Julii Anno 1659. cum fama sanctitatis mortuus in manu habere inventus est piam, quam cum imagine S. Xaverii per triennium ad pectus affixam gestarat, testamenti formulam cujus contentum hoc erat. 1mo. Gratias agit linguis omnium creaturarum, quæ sunt in mente Dei pro omnibus beneficiis, quæ ipsi & creaturis omnibus concessit, concedit, & concessurus est benignissimus Deus, & in particulari pro donis, quibus Societatem JESU, cui mancipatus est, cumulavit, cumulaturus est, eosque qui in ea sunt, fuerunt & erunt.

2do. Offerit & unit corpus suum corpori Christi, animam animæ, cor cordi ad amandum Deum super omnia. 3to. Instaurat actus fidei, spei, caritatis. 4to. Committit se in manus & fidem Deiparæ, Angeli Custodis, & SS. Patronorum suorum. Atque ita munitus vult semper ad mortem paratus inveniri.

Praxis 2da, de qua in titulo hujus S. memini.

Alius è Societate hoc paulò fusiùs testamentum sibi confecerat, quod singulis mensibus renovabat, eratque trifariam divisum. *Prima Pars* dispositionem regularum cum venia superiorum residualium. *2da* bonorum corporis & animæ. *3tia* Tredecim Protestationes pias continebat.

P R I M A P A R S.

Sint infinitæ in æternum laudes sanctissimæ & individuæ Trinitati per B. V. Angelos, Sanctos omnes, & D. N. J. C. quod mundo jam dudum mortuus circa temporalia bona nil, quod disponam, habeam, adeoque nec curæ ullæ de his animum pungant. Reculas meas has, illas, quarum usum cum bona Superiorum venia ab iis semper revocabilem habui, in eorum quoque manus consigno, vel cum eorum quoque venia & ex motivo supernaturali huic vel illi do. Ex deposito quoque, si quod habebo mortis tempore, peto humillimè in honorem s. sacrorum vulnerum Redemptoris quinque dici Sacra per Sacerdotem pro stipendio legentem Sacra, *primum* postquam Viatico & Extremâ unctione munitus fuero, vel quando Medicorum judicio mors imminere videbitur, pro felici instante morte meâ & omnibus eodem mecum momento morituris, *2dum* Pro me jam mortuo & omnibus in particulari judicio unâ mecum comparituris in hunc finem. Ut quorum animæ ad purgatorium relegabuntur, inde meâ cum anima solatium percipiant, *3tium* pro benedictione temporali & spiritali maximè à Deo impetranda Matri meæ Societati JESU, in gratiarum actionem, quod me indignum tam diu aluerit, corporique & animæ tanta beneficia contulerit. *4tum* pro temporali & æternâ incofuitate eorum omnium vivorum, quibus sive

titulo gratitudinis, sive ex promissione, sive ex vinculo aut fraternitatis in Christo aut sanguinis obstrictus sum, *stum* denique pro animabus in purgatorio mihi titulo confraternitatis in Christo vel in sanguine conjunctis, item quæ singulari devotione coluerunt Mysterium immaculatè conceptæ Virginis, & quæ aliorum suffragiis maximè destitutæ sunt. Vocationis autem meæ animarum salutem, & inde proveniente majorem Dei gloriam pro scopo habentis memor ex hoc momento ultimum, quod in vita mea dicturus sum, Sacrum simul dedico divinæ Majestati pro pueris, qui tempore mortis meæ in periculo erunt, ne ad baptismum perveniant. Dein pro Ethnicis, Hæreticis, obstinatis peccatoribus tunc existentibus, ut eorum plures vel saltem unus (utinam omnes) convertantur ad Deum. Et ita gaudium magnum causetur in cælo, & cor JESU, qui de cælo descendit, ut peccatores ad id ascenderent, inde recreetur. Illâ etiam intentione, quâ dixit JESUS Christus, quod uni ex minimis fecistis, mihi fecistis, peto; ut ex deposito meo, si quid præterea supererit, elemosyna detur uni vel alteri externo pauperi, & domesticis ac confratribus meis refocillatio aliqua in triclinio. Licet enim regnum Dei utique non sit esca & potus, id tamen peto unicè ex amore & æstimatione vocationis meæ. Utcunque enim eâ indignus sim & fuerim. Invoco tamen in testem Deum omniscium, semper me JESU socios super omnia habuisse in corde, & in hoc non fucatum aut
insta-

instabile, sed solidum habuisse gaudium ac solatium. Quando honorem habui servis Dei ac commilitonibus JESU Christi etiam in cibo aut potu benefaciendi. Neque enim tam angusti cordis unquam fui, ut propter aliquos fortè discolos minueretur æstimatio erga eos, qui vñ primævi instituti per tot functiones ac ministeria saluti perfectionique propriæ & alienæ gnaviter incumbunt, & ex quatuor orbis partibus velut agro iis assignato jactum Evangelii sementem colligunt, eumque sudore Apostolico & sanguine toties irrigarunt, & usque modo irrigant. Nil hîc ad invidiam aut ostentationem ex præoccupato aliquo animo dictum velim. Quia omnes omnium ordinum religiosorum viros religiosos amavi semper & veneror. Cùm sub JESU Duce sive in albis sive cœruleis sive nigris aut alterius cujuscunque coloris vestimentis pariter militent. Unusquisque studeat fundatoris ordinis sui vestigiis insistere. Hoc unicum est objectum æstimatione dignum. Cætera ab hoc principio exorbitantia sunt vanitas, & à præiumpione, animi levitate, contentione, superbiâ, invidiâ ortum sumunt à sanctis ordinum fundatoribus, qui modò in cælo in mutuo amore summo vivunt, tanquam pestes mille diris devota. Interim vos fratres mei in Christo carissimi præcelis filiorum Dei cogitationibus obarmemini, præliemini prælia Domini, & suavissimi in domo, in qua moriar, collegæ hanc refocillationem æquo animo assumere, defectus meos, & si quem læsi, amore D. N. J.

C. condonare, in æstimatione suæ vocationis crescere, Mysterium Immaculatæ Conceptionis B. M. V. pro viribus tueri, & pro me ad æternas epulas invitante Dei misericordiam implorare velint.

NB. Majoris apud Deum esse meriti, si ex motivis verè supernaturalibus cum suorum Superiorum veniâ suis in Christo fratribus quis conetur vivus benefacere imò & moriens. Quam si ex motivo non verè supernaturali, sed fortè avaritiâ aut prudentiâ aliquâ humana stimulante velit retinere & augere peculium suis ex post ingratis, aliter ac ipso conceperat, applicandum.

SECUNDA PARS.

Nunc postquam jam pridem per vota in Societate JESU edita omnibus me terrenis, omni substantiâ temporali, honore, voluptatibus per jus naturæ divinum ac humanum licitis, libertateque propriâ exspoliavi, & de rebus cum venia Superiorum habitis cum eadem pariter venia disposui de iis, quæ quoad corpus & animam restare videntur, ad Deum unice conversus sic dispono. Jus in extrema necessitate defendendi vitam meam trado suavissimæ providentiæ Dei mei tanquam Domini vitæ & necis, cui me subdo ad omne genus mortis. Naturales corporis & animæ vires, habitus, passionibus, propensiones, & si quid indignissimo mihi jure aliquo debetur, libertatem denique omnem ad quævis trado sapientiæ, eminentissimæ

mæ libertati, supremæ dignitati, inclinatissimæ
in genus humanum propensioni cordis D. N. J.
C. gratias, virtutes, merita, & si quid largitione
divinâ in me est, quod ad ordinem spectat su-
pernaturalem, depono in manus pretiosissimæ
Dei Matris, protestorque me per hanc ipsam
omnia accepisse. Et hæc est æterna contestatio
mea. Fructum impetratorium trado divinæ
misericordiæ (præter cæteras jam factas inten-
tiones aut faciendas) pro existentibus in pec-
cato mortali, & mecum supremam in agone
luctam subituris. Fructum satisfactorium iis
dono animabus in purgatorio, quibus ex mo-
tivo perfectissimo eum applicare possum. De-
nique accipe Domine, quicquid mihi largitus
es. Amorem solùm tui cum gratia tua mihi
da, & dives sum satis. Ità me nudum & expo-
liatum in puro meo puto nihilo coram te statuo.

T E R T I A P A R S.

Protestor autem *primò*, quòd velim vivere
& mori de tempore vitæ tam malè transacto,
innumerisque peccatis meis plenè contritus. *2dò*.
In vera uniceque salvifica fide Romano-Catho-
lica, continuoque fidei, spei ac caritatis exer-
citio. *3tò*. Quòd spem salutis meæ fundem in
his tribus. In finitâ Dei misericordiâ & vulne-
ribus Salvatoris, in gratia vocationis, in affe-
ctu & veneratione, quam sensi erga Mysterium
Immaculatæ Conceptionis B. M. V. *4tò*. Pro-
testor, quòd nunquam consentire velim ullis

Dæmonis in agone tentationibus. Ex tunc pro
 nunc confirmo promissionem Deo in Baptismo
 factam. Abrenuntio mundo, carni; Sathanae
 & adhæreo tibi Christe in tempore & æternitate.
 5to. Quod, si in agone signum vel materiam ab-
 solutionis dare nequeam, nunc pro tunc om-
 ninò id facere desiderem, velinque Sacerdoti
 elevatione v. g. digiti, appensione crucifixi sig-
 num dare contriti cordis, ut adhuc semel me ab-
 solvat. 6to. Quod maturè velim accipere via-
 ticum; & sacrâ muniri unctione. Et humili-
 mè petam; id à Superiore meo; vel in ejus ab-
 sentia; alio mihi sine dilatione cordatè dici.
 Quod si tu supreme rerum arbiter sive per mor-
 tem subitanèam sive ex alio incidente his me Sa-
 cramentis privare vis, fiat sanctissima voluntas
 tua. Sed da gratiam; ut ejus ego per peccata
 & negligentias meas non sim in causa. 7to.
 Protestor, quod, si in lecto moriar; doleam;
 quod non merear; aut non possim amore Jesu
 pro me mortui gladio, recte, igne, aliove diris-
 simo martyrio finire vitam; & adhuc magis do-
 leo, quod non satis intensum de hoc ipso dolo-
 rem sentiam, qui tantus sum peccator. 8to.
 Protestor, quod indulgentias omnes, quas lu-
 crari possum in morbo & articulo mortis, lucra-
 ri velim. 9to. Quod rogem B. V. S. Josephum,
 Angelum Custodem meum, sanctosque Patro-
 nos meos, ut in extremis me animent, defen-
 dant, ad propitium Judicem & cælum perdu-
 cant. Ubi æternas iis pro tanto beneficio re-
 pendam gratias. 10. Protestor, quod libens

acceptem divinæ voluntatis dispositionem circa vitam, corpus, animam, famam. Et sicut reus ad patibulum ductus (si agit gratias pro sententia justè lata, seque ad mortem benè disponit) movet adstantes ad compassionem, precesque pro eo fundendas. Ità ego cervicem Deo offerens, me longiore vitâ indignissimum contentans, agens Deo pro lata in me mortis sententia gratias, in ejus me voluntatem plenissimè resignans, adstantium omnium precibus me commendans, mea ad Deum suspiria precibus & meritis omnium viventium, precibus & meritis omnium Sanctorum, B. V. & D. N. J. C. uniens spero benignum me ac misericordem Judicem habiturum. 11. Protestor petere me per immaculatè conceptam Virginem à misericordissimo JESU, ut ultima S. Eucharistiæ sumptio à me fiat in gratia cum devotione magnâ & fiducia. Ultima cogitatio sit de passione Christi & lacris ejus vulneribus. Ultimum verbum ex corde contrito tum lucro plenariæ Indulgentiæ *Jesus, Maria, Joseph, Jesus.* Et sic, quàm diu mihi præsens sum, totâ mente fixus hæream in corde JESU. 12mò. Protestor, quòd vitam, sanguinem, mortificationes, dolores, incommoda, angustias, & quæcunque mala, quæ unquam passus sum, & ad extrema usque vitæ spiritum patiar, offeram Deo meo præter intentiones cæteras jam tum memoratas pro iis, qui mihi unquam voluerunt malè. Ut ex hoc signo etiam in agone cognoscat esse verè Filius Dei. Oblationes autem meas & contestationes

nes meas facere cupio ex purissimo ac perfectissimo Dei Trini & Unius amore *ex tota latitudine* scilicet omnibus viribus, ex motivis virtutum omnium, omni possibili fervore. *Ex tota longitudine* extendendo me ad omnia & singula momenta vitæ per totam æternitatem, & retractando omne tempus præteritum in obsequio Dei mei non impensum. *Ex tota profunditate* me humiliando juxta mensuram mei nihili, nomine omnis creaturæ Deum laudando, & volendo supplere laudem Dæmonum & damnatorum, quæ ab iis Deo meo negatur, & negligitur in æternum. Demum *ex omni sublimitate* conjungendo laudem, amorem meum amori omnium fidelium viventium in terris; omnium Angelorum & Sanctorum in cælis, conjungendo amorem meum amori & purissimæ intentioni B. M. V. cujus Filius à Salvatore in Cruce pendente proclamatus sum. Conjungendo amorem meum cum sanctissima humanitate Christi, quæ me suorum meritorum fecit hætedem. Denique conjungendo amorem meum cum tua ô Pater æternæ sapientia, quâ genuisti & semper gignis filium, cum mutuo vestro amore, ô Pater & Fili, quo spirastis & semper spiratis Spiritum sanctum. Cum tuis gemitibus inenarrabilibus, ratione quorum amplexus es mutuos inter Patrem & Filium ô sancte Spiritus. Cujus cum Patre & Filio intuitus ac fruitio finis meus ultimus est, & æterna mea, ut spero, felicitas erit. *13tio.* & ultimò protestor Deus ter optime maxime, quòd per mortem meam,
cum

eum patientia resignationem & ex amore tui acceptatam, ultimum & perfectum tibi velim offerre & offeram Sacrificium in recognitionem supremi tui dominii, in gratiarum actionem pro omnibus iisque innumeris gratiis ac beneficiis, & maxime quod haecenus tam benigne me conservaveris, nec in statu hujus illius mortalis peccati mortem immiseris, in satisfactionem denique pro meis peccatis. Ob quæ de nunc ratihabeo decretum tuum de pœna mortis in me lata. Et quia non est pars in corpore meo, quæ ad tui offensam non concurrit. Hinc tecum volo, ut omnes puniantur, & justitiæ tuæ instar Sacrificii satisfaciant. Volo, ut hi oculi, qui toties impura aspexerunt, per quas velut fenestras mors intravit in animam meam, putrescant. Hi infidi vigilantes involvantur tenebris usque ad finem mundi. Volo, ut hæc lingua, quæ toties juravit, detraxit, mendacia, vanas, impudica, scurrilia, imprecatoria, impetiosa &c. verba protulit, à vermibus & serpentibus devoretur. Volo, ut hæc manus, quæ ad impura &c. se extenderunt, sensualitati, vanitati servierunt, ligentur in angusto sepulchri carcere frigore eneclæ usque ad finem sæculi. Volo, ut pedes hi, qui declinaverunt à via recta te derelicto, & ad creaturas cucurrere, irrevocabili ad finem mundi detineantur arresto. Volo, ut hoc cerebrum tot impuris, vanis, invidis, malignis, superbis, stolidis repletum phantasiis ac conceptibus, cum sedes sanæ rationis esse debuisset, penitus exarescat. Volo, ut hoc nequam

cor, quod te ita & toties offendit, tot idola sibi formavit, quot creaturas tibi prætulit, manducetur à viperis, laceretur à serpentibus. Volo, ut hoc templum iniquitatis omninò destruat, & fornax hæc superbiæ, concupiscentiæ carnis & oculorum, & omnis generis sensualitatis extincta maneat, usque dum veneris judicare vivos & mortuos. Tandem volo, ut caro hæc, quam ita perditè amavi, fovi, delicatè habui, & ab aliis amari, foveri, amplexibus stringi, molli-terque haberi volui, quod ad tot peccata propria & aliena, longo etiam post mortem meam tempore fors duratura, ansam præbuit & præbebit: Uno verbo volo, ut caro hæc (quæ non obstantibus tot gratiis, inspirationibus continua sedes carnalis aut nimium sensualis fuit amoris, & per hoc vel cor à te separavit, vel inter creaturas & te divisit, quod tu solus titulo creationis, redemptionis, supremique domini, totum possidere jure irrefragabili voluisti) tanquam projectissima meretrix projiciatur in fimum, omnium proteratur pedibus, putredine penitus consumatur, nec tantum sine omni honore, sed & in summo sit despectu. Hæc omnia volo, quia tu vis, & hæc ego in corpore meo millies promeritus sum. Interim misericordissime Deus post tenebras spero lucem, & gloriosam corporis hujus licet longè indignissimi aliquando resurrectionem. Quando rursum circumdabor pelle meâ, & in carne mea videbo Salvatorem meum, quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt. In-
terim

terim anima mea quid tecum fiet? ecce putrescit quidem corpus, cui unita fuisti, sed à te separatum omnis erit doloris expers licet à vermicibus & putredine ad ossa usque consumptum. O quàm stultè egisti illud tam molliter tractando, ejusque instinctui obsecundando. Illud usque ad extremum judicii diem nil patietur, & tu horrenda, quàm diu Deus voluerit, debebis ideo subire tormenta. De hoc, dum vivis ò homo, seriò cogita, & corpus pœnitentiis afflige. Interim tu mi JESU da gratiam, ut anima mea ante separationem à corpore sit in gratia, adeoque pœnas inferni non sustineat. Pœnas purgatorii & quidem acerbissimas usque ad universalis judicii diem perferre deberet. Sed tu Deus reminiscere misericordiàrum tuarum. Hic ure, hic seca, da gratiam, ut per patientiam in adversis, verum amorem erga inimicos, & redditionem boni pro malo ex animo, cooperationem in salutem animarum tuo pretioso sanguine redemptarum, orationem continuam pro animabus in purgatorio, affectum ac devotionem singularem erga Passionem ac Mortem tuam, & benedictam Matrem tuam immaculatè conceptam Virginem, inordinati omnis affectûs suppressionem, dignam Sacrificii quotidiani incruenti ad Altare oblationem, indulgentiarum denique acquisitionem vel condonentur penitus, vel saltem decurrentur virtute sanguinis tui atroces pœnæ purgatorii.

Plenariæ Indulgentiæ, quas in articulo mortis (tu selige tibi adlubentes) mihi applicari desidero, sunt sequentes.

1mo. Indulgentiæ catecheticæ. 2do. Sodalitatis B. M. V. Annuntiæ item de bona morte vel agonia Christi. 3to. Indulgentiæ datæ cuiusvis in articulo mortis constituto per osculum vel tactum Imaginis Crucifixi, aut affixionem eamundem ad numismata rosario annexum. Quia & ego tempore vitæ Catechista fui, Sodalitatum Præses, & numismata similia Romæ à Pontifice accepi. 4to. Demum Indulgentiæ omnes, quas ego, quo moriar tempore, & quâ Romano-Catholicus, & quâ religiosus, & quâ Societatis JESU membrum lucrari possum, si plenariam unam in agone lucrater indulgentiam, liber essem à purgatorio. Sed quia nil coinquinatum intrat in regnum cælorum, & post Indulgentias etiam acquisitas navi denudè aliquid potest succedere, & ad plenarias Indulgentias lucrandas valdè pura requiritur animi dispositio, & teste Script. homines etiam iusti transire debent quasi per ignem. Salutaris semper metus ratione purgatorii proderit, ut eò magis usque ad extremum halitum purificetur anima. Angor equidem ob horrendas illas pœnas sensus, quas anima ob nimiam erga corpus Indulgentiam sustinere debet. Sed non ita atque ob pœnam damni, quam anima ob perversam voluntatem suam sibi thesaurizavit. Jam ô mi JESU ex puro erga te amore hoc peto, ut, cum nullius indigus tuam tamen gloriam externam quæras, des gratiam ita animæ meæ providendi, ut ea te citò videre & glorificare possit.

S. stus.

Aspirationes quaedam pia pro sanis, agris, moribundis per singulas Alphabeti litteras.

JOcare volentes laudando vel vituperando aliquem, percurrunt subinde Alphabeti litteras, & ad singulas dant Epitheta laudis vel vituperii. Morem hunc jocosum verte tu in serium, & dum sanus es, exerce te ad singulas Alphabeti litteras in suspirio aliquo ad Deum ex S. Script. emittendo, vel etiam ad eandem actum aliquem virtutis exercendo. Habes hic ex Nadasi & aliis exemplar duplex.

Primum Alphabetum suspiriorum plerumque ex Psalmis.

Adiutor meus & Protector meus es tu, Deus ne tardaveris. Pl. 39. Aspice in me, & miserere mei. Pl. 118. Amplius lava me ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me. Pl. 50.

Beatus quem elegisti & assumpsisti, inhabitabis in atriis iuis. Pl. 64. Beati qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. Pl. 83. Benedic anima mea Domino, qui sanat omnes infirmitates meas. Pl. 102.

Conserua me Domine, quoniam speravi in te. Pl. 15. Custodi animam meam & erue me, non erubescam quoniam speravi in te. Pl. 24. Cor mundum crea in me Deus. Pl. 50. Confitebor tibi Domine in toto corde meo. Pl. 9. Credo Domine, adiuua incredulitatem meam. Marc. 9.

Di-

Diligam te Domine fortitudo mea, Dominus firmamentum meum & refugium meum & liberator meus. Pl. 17. Deus in nomine tuo salvum me fac. Pl. 35. Defecit caro mea & cor meum Deus cordis mei, & pars mea Deus in aeternum. Pl. 72. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, & ab alienis parce servo tuo. Pl. 18.

Exurge Domine, salvum me fac Deus meus. Pl. 3. Eripuisti animam meam de morte & pedes meos de lapsu. Ego autem speravi in te Domine, dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meae. Pl. 50. Exultabo in te Deus meus Rex, & benedicam nomini tuo in seculum seculi. Pl. 144.

Fortitudo mea & refugium meum es tu: & propter nomen tuum deduces me. Pl. 30. Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis, ut non confundar. Pl. 118. Fiat manus tua & salvet me. Ibid.

Gloria Patri & Filio & Spiritui S. Gloriosa dicta sunt de te civitas Dei. Pl. 86. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, & non dominetur mei omnis injustitia. Pl. 118.

Hac recordatus sum, & effudi in me animam meam, quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei. Pl. 41. Humiliatus sum usque quaque Domine. Mirifica me secundum verbum tuum. Pl. 118. Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est. Pl. 29. Non tantum, quia eò tardiùs veniam ad faciem Dei, sed etiam, quia eò plures habeo reddendas rationes.

Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte. Pl. 12. In umbra alarum tuarum sperabo, donec

donec transeat iniquitas. Pl. 56. *Inhabitabo in tabernaculo tuo in sacula, protegar in velamento alarum tuarum.* Pl. 60.

Letabor & exultabo in te, psallam nomini tuo altissime. Pl. 9. *Latentur omnes, qui sperant in te. In aeternum exultabunt, & habitabis in eis.* Pl. 5. *Lauda anima mea Dominum. Laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo quam diu fuero.* Pl. 145.

Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum. Pl. 6. *Miserere mei, quoniam in te confidit anima mea, & in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.* Pl. 36. *Miserere mei, & exaudi orationem meam. In pace in id ipsum dormiam & requiescam, quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me.* Pl. 4. *Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te.* Pl. 16. *Misericordias Domini in aeternum cantabo.* Pl. 88.

Notas mihi fecisti vias vite. Adimplebis me letitia cum vultu tuo. Delectationes in dextra tua usque in finem. Pl. 15. *Ne perdas cum impiis Deus animam meam.* Pl. 15. *Nisi quia Dominus adjuvit me, paulo minus habitasset in inferno anima mea.* Pl. 99. *Non intres in iudicium cum servo tuo.* Pl. 145.

Omnia ossa mea dicent Domine quis similis tibi. Pl. 34. *Ostende nobis Domine misericordiam tuam.* Pl. 8. *O Domine salvum me fac.* Pl. 117.

Paratum cor meum Deus, paratum cor meum. Pl. 107. *Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea.* Pl. 16.

Qui redimit de interitu vitam tuam, qui sanat omnes infirmitates tuas. Pl. 102. Quoniam tu illuminas lucernam meam (intellectum) Domine Deus meus, illumina tenebras meas. Pl. 17. Quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam abscondisti timentibus te. Perfecisti eis, qui sperant in te. Pl. 30. Qui posuit animam meam ad vitam, & non dedit in commotionem pedes meos. Pl. 65.

Remitte mihi, ut refrigerer, priusquam abeam. Pl. 48. Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam totâ die magnitudinem tuam. Pl. 70. Respice in servos tuos & in opera tua, Pl. 89. Replebimur in bonis domus tue. Pl. 64.

Servus tuus sum ego. Da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua. Pl. 118. Sub umbra alarum tuarum protege me à facie impiorum. Pl. 16. hominum & Dæmonum. Suscipe me secundum eloquium tuum, & vivam. Et non confundas me ab expectatione mea. Pl. 118. Sediti in throno & agno benedictio, & honor, & gloria, & potestas in sacula saculorum. Amen. Apoc. 5.

Tuus sum ego, salvum me fac. Pl. 118. Tu es ipse Rex meus, & Deus meus, qui mandas salutes Jacob. Pl. 43. Tibi dixit cor meum. Exquisivit te facies mea. Faciem tuam Domine requiram. Pl. 26.

Verba mea auribus percipe Domine, intellige clamorem meum. Pl. 5. Vide humilitatem meam & laborem meum, & dimitte universa delicta mea. Pl. 14. Verumtamen Deo subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. Pl. 61.

Zelus domus tua comedit me. Pl. 68. Tabescere me fecit zelus meus meus, quia obliti sunt verba tua inimici. Pl. 118.

Secundum Alphabetum actuum virtutum tempore infirmitatis eliciendorum. Qui quò familiariores fuerint tempore sanitatis, eò facilius & fructuosius eliciuntur tempore prostrata valetudinis.

A Doro, admiror, amo te super omnia Deus meus. Antefero te omnibus, Abnego voluntatem meam, acquiesco tuæ. Abhorreo ab omnibus, quæ tibi displicent. Amæ me. & amem te. Amor tuus sit amussis & autor mearum omnium actionum.

Benedico te ô bonum optimum cum omnibus benedictis Electis tuis. Benedic mihi ô benignitas, ô beneficentia, ô beatitudo immensa. Quidquid boni de te habent Bibliothecæ omnes, id totum tibi offero; & tibi illis, quos illi libri habent, modis omnibus benedico ac rogo te, ut benedicam te in sæcula.

Credo in te Deus. Consecro tibi Creator mi corpus meum in templum, cor in aram tui amoris. Cupio te amare cordibus omnium cælitum, & omnium creaturarum. Consolationem omnem, quam è creaturis capere possem, tibi offero ô Deus totius consolationis. Custodi me tanquam rem tuam.

Detestor peccata omnia, sed de meis potissimum doleo super omnia, quia diligo & desidero

fidero plus te diligere super omnia Deus meus & omnia. Dimitte mihi debita, & debilem sustenta. Doce me discipulum tuum, non delectari nisi in te dulcedo prima, pura, immortalis.

Exulto in bonis tuis. Exquiro te toto corde meo. Expugna torporem meum. Expurga sordes meas. Evacua, exue me memetipso. Nihil amoris inordinati erga me aut creaturam quamcunque maneat in me, sed totum transeat in te, & nihil amem nisi te, in te, & propter te.

Flecto genua mea coram te, & supplex adoro te. Fugiam, quidquid impedit me, quò minus ardentissimè amem te. Fove me in gremio misericordiæ tuæ.

Gaudeo de infinita granditate bonorum tuorum, quæ habes à te. Gratias tibi ago pro donis tuis, quæ habeo & habebo à te. Gratulor tibi de infinitis thesauris gratiæ & gloriæ tuæ ad intra & ad extra.

Honoro te honore supremo. Humilio me sub potenti manu tua. Habe me totum. Habita in me, & doce me habitare in te. Horas omnes & momenta vitæ ac mortis meæ, æternitatem ipsam cupio impendere in honorando te.

Immolo cor meum tibi in holocaustum doloris de omnibus peccatis meis, & amoris tui in æternum. Destruere in illo, quidquid tibi non placet, perfice quidquid placet. Indulgentias omnes, quascunque possum, hoc & singulis diebus vitæ meæ, volo acquirere, & applico

eas pro anima illa è purgatorio liberanda, quam liberati à me tibi maximè gratum est.

Kyrie eleyson Domine miserere mei. Fac me dignum misericordiâ tuâ. Fac me illâ benè uti, & misericordias tuas in æternum cantare.

Laudo te. Lætor de te. Fac me sanctum laudatorem tuum. Da mihi, ut vehementissimè desiderem omnibus omnium creaturarum cordibus, linguis, industriis amare te, laudare te ô Deus superlaudabilis & superglorioso in sæcula.

Magnificat anima mea Dominum super omnia immensæ Majestatis Deum Trinum & Unum. Magnifacio primum ac maximum mandatum tuum ô Deus. Quò mandas, ut amem te ex toto corde, animâ, viribus, mente & fortitudine meâ. Secundum verò simile huic, ut amem proximum sicut me ipsum. Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam. Da gratiam ut obediam his mandatis tuis. Da ut millies & millies mergam quotidie cor meum in mare amoris tui.

Nolo quidquid non vis, volo quicquid vis ô Numen æternum. Doleo, quòd fuerit tempus, in quo nolui, quæ volebas, & volui, quæ volebas. Da, ut deinceps omnia damna illa compensem.

Offero tibi, quæ cogito, quæ loquor, quæ ago, quæ omitto. Opto semper obedire tibi. Opto habere omnia desideria, quæ tibi unquam placuerunt. Opto id omne, & id solum optare, quod tu vis, ut optem. Obsecro te per JESU merita, da hoc mihi Deus.

Pacifi-

Paciscor tecum supreme Domine. Ut, quotiescunque de te cogitavero, vel hoc nomen *DEUS* mente aut ore pronuntiavero, sit idem. Atque si tunc uno corde complecterer, quidquid omnes boni libri, omnia bona corda habent circa amorem tui summum & quidquid tibi placet. Peto à te, ut proposita mea sancta sint & firma. Peto veniam. Peto gratiam. Peto amorem illum, quo amari à me summo quocunque modo potes. Peto, ut placeat mihi, quidquid tibi placet, & ideo quia tibi placet, Peto, ut imiter te in amando te idque semper.

Quæram te. Quiescam in te finis meus. Da, ut inveniam te ô Pastor mi, qui quæsisisti me ovem perditam. Utinam ad dextram tuam quiescam apud te.

Revertor ad te filius prodigus. Revereor te super omnia. Renuntio omnibus, quæcunque à corde meo abesse vis. Recollige me recurrentem ad te, ut recalescat in sinu tuo cor meum, & jam omnium, quæ retro sunt, oblitus recorder tui, & tantum tui.

Suspiro ad te. Spero, spero, spero in infinita dulcedine multitudinis & magnitudinis misericordiae tuæ, utcunque me infernus terreat. Sacrifico tibi cor meum, oculos, aures, linguam, pedes, manus, corpus & animam, vitam & mortem meam. Opera omnia unâ cum omnibus, quæ facta sunt, vel fient, sacrificiis tibi sacrifico, & agnosco, adoro, testor supremam excellentiam divinæ Majestatis tuæ. Suscipe Deus meus quotidie, imò singulis horis ac momentis
hoc

hoc Sacrificium meum, & fac, ne quodam velut sacrilegio aliquid mihi, alterive decerpam ex iis, quæ tibi sacrifico, & tibi soli.

Tremo sub pondere immensæ justitiæ tuæ SS. Trinitas, unus Dominus meus. Tremo cum Jobo te tanquam tumentes super me fluctus. Da, ut ità pendam tributum timoris & amoris tibi supremo meo Domino, ut amor tui timorem perficiat filialem.

Volo voluntatem meam tuæ dare in victimam. Volo millies amare te voluntate illâ, quâ te amant ii, qui maximè, quique optimè amant. Volo velle, volo voluntatem hanc, quam validissimè ac vehementissimè possum, sæpiùs instaurare. Volo, volo semper ampliùs & ampliùs te amare.

Crucifixe JESU hæc omnia, quæ hic cogitavi, & quidquid per omnem vitam cogitabo, dicam, faciam, tibi offero. Cruci tuæ pro trophæo appendo, sanguine tuo aspergo, & imbuo gratias agens dolori & amoris tuo. Da, ut verè doleam de me, & verè amem te, ut sim triumphus amoris tui vincentis me.

Zelo tuo accende me Deus, ut desiderem ità te amari in terra à me, & ab omnibus, sicut amaris in cælo. Et doleam, quòd ità non amem te. O quàm tepidus est zelus meus pro tua gloria amplificanda, & tui utpote infiniti boni offensâ impedienda.

S. 6tus.

Affectus alii, & virtutum actus tempore morbi & appropinquantis mortis. Item invocatio B. V. & SS. Patronorum pro bona morte impetranda.

Benedictio & claritas, & sapientia, & gratiarum actio, honor, virtus & fortitudo Deo nostro in secula seculorum. Amen. Apoc. 7. Te Deum laudamus pro beneficiis omnibus. Da mihi Deus meus te, redde mihi te. En amote, & si parum est, amem te validius. S. Aug. l. Medit. c. 18. Non possum metiri ut sciam, quid desit mihi amoris tui ad id, quod satis est, ut currat vita mea in amplexus tuos, nec avertatur, donec abscondatur in abscondito vultus tui. Ibid.

Amo te Deus meus, & ideo accepto de manu tua dolores meos, & decretum, quo statutum est à te omnibus hominibus semel mori. Vitam, dolores, agonem & mortem meam tuo amori offero in holocaustum tibi, in unione vitæ, agonis ac mortis crucifixi JESU, Mariæ ac omnium pretiosâ morte defunctorum, & eorum potissimum, qui maximè excelluerunt in amore tui.

Anima Christi, &c. Suscipe Domine universam libertatem meam, etiam vitam & animam meam. Tux voluntati trado ex integro gubernandum genus, tempus mortis meæ. Amorem tui solum cum gratia mihi dones, & ut in gratia tua vivam & moriar.

Subin

Subin Crucifixum osculans di- cum S. Xave-
rio : O *JESU* Christe Deus cordis mei , obsecro te
per quinque illa vulnera , qua tibi in Cruce nostri
amor infixit , famulis subveni , quos pretioso san-
guine redemisti.

Te ego *JESU* Christe Deus cordis mei per acer-
bissimos tuae necis cruciatus obsecro , obtestorque,
ut intuearis ipse cicatrices tuas , quas aeterno Patri
assidue pro nobis ostentas , easque salubres etiam
mibi miserrimo esse velis. Idem.

Utinam è singulis momentis totius vitae meae
usque ad momentum extremum possem facere
totidem saecula amoris tui. Da hic , ut caelestis
vitae ac divinae tyrocinium ponam in amando te,
nec unquam desinam te amare ex nunc in aeter-
num. Ne sinas me abire ex hac vita in aliam,
nisi benedixeris mihi , ut moriar ad majorem
tuam gloriam , & vivam in aeternum. Sit omnis
respiratio mea , & potissimum ultima exhalatio
ac exspiratio vivum holocaustum amoris & ho-
nori tuo , profundissimam cum humilitate , al-
tissimam caritate oblatum tibi per amorem cordis
JESU , Mariae & omnium Electorum. Gratias
tibi ago pro omnibus , quibus bene moriendi
gratiam concessisti , & concedes. Per omnes
illos te rogo , ut des mihi illas pro morte feli-
cissime obeundam praeparationes , quae in illis tibi
maxime placuerunt. Idem peto pro illis , qui
mecum eodem tempore erunt in agone per to-
tum terrarum orbem , & pro iis , qui mihi ade-
runt morienti. Accipe tunc animam meam , cum
P 2
illam

illam videris ad migrandum optimè paratam ad
majorem tuam gloriam.

*Ex psalterio Mariano S. Bonaventura ad B. V.
sive ex Psalmis ad B. Virginem applicatis.*

Domina benedicta sit dulcedo misericordiæ
cordis tui. Ps. 8. Ne projicias nos in tem-
pore mortis nostræ, sed succurre animæ, cum
deseruerit corpus suum. Ps. 19. Mitte Ange-
lum in occursum ejus, per quem ab hostibus
defendatur. Ostende ei serenissimum Judicem
sæculorum, qui ob tui gratiam veniam ei lar-
giatur. Sentiatur in pœnis refrigerium tuum, &
concede ei locum inter Electos Dei. Ibid. In
manus tuas Domina commendo spiritum me-
um, totam vitam meam, & diem ultimum
meum. Ps. 30. Vide Domina, quoniam tribu-
lor. Expande manus tuas, succurre, ne peream.
Ne moreris propter gratiam nominis tui, ut ef-
ficiaris mihi in gaudium & salutem. Ps. 70. In
manu tua salus & vita consistunt, lætitia perpe-
tua & æternitas gloriosa. Resperge cor meum
dulcedine tuâ. Ps. 71. Fac Domina, ut vivamus
in gratia Spiritûs S. & perduc animas nostras ad
sanctum finem. Ps. 86. Excita spiritum meum
ad amandam bonitatem tuam. Excita mentem
ad extollendam nobilitatem tuam. Ibid. Sulci-
pe in fine animas nostras, & introduce nos in re-
quiem æternam. Ps. 94. Gloriosum & admi-
rabile est nomen tuum. Qui illud retinent, non
expavescent in puncto mortis. Ps. 116. Esto
ani.

animæ meæ scala ad regnum cælorum, & iter
rectum ad paradisum Dei. Pl. 113.

Pono post Deum in te omnem spem & fidu-
ciam meam; quia sic Deus Pater vult, qui te
in filiam, quia sic Deus Filius vult, qui te in
Matrem, quia sic Spiritus S. vult, qui te elegit
in Sponsam, & quidem in gradu super omnes
creaturas excellentissimo. Quia Deus Trinus &
Unus omnem gratiam per te velut canalem in
homines defluere vult, & Angelorum ac ho-
minum cæli & terræ Reginam constituit. Om-
nia hæc sunt infinita decora. Gratissimum ta-
men tibi est, quòd ne vel uno momento un-
quam fueris sub potestate Daemonis. Hoc Im-
maculatæ Conceptionis Mysterium semper de-
votè colui, & colam usque ad ultimum vitæ
meæ momentum. Et sicut ego de primo tam
felici vitæ tuæ momento tibi animitus gratulor,
itâ tu in ultimo hoc vitæ meæ momento me non
deseras.

O Sancte Joseph, qui præ omnibus mortu-
libus electus es, ut esses conjux beatissimæ Vir-
ginis, Nutritius Filii Dei, & datus es à Deo
omnium morientium Patronus. Per dolores,
labores, angustias, sollicitudines, quas in nato
Jesulo fovendo, in Ægyptum ducendo, in
quærendo JESU duodenni per triduum, & in-
veniendo in templo, ac postmodum enutrien-
do sustinuiisti. Rogo & adjuro te, ne me de-
seras in hora mortis. Tu primus es mortalium,
cui morienti adstitit JESUS & Maria, in quo-
rum reali amplexu ex hac vita emigrâsti. De hoc

singulari prorsus privilegio, de tot aliis singularibus præ cæteris gratis & meritis tibi animus gratulor. Respice quæso agonizantem Clientem tuum, cum JESU & Maria morienti adsis, & à Deo mihi impetra, ut ultimum verbum, ultima cogitatio, corde contrito sit JESUS, Maria, Joseph. Et in sanctissimis JESU ac Mariæ brachiis expirem.

Alia Oratio ad S. Josephum.

O Sancte Joseph, volo cum singulari animæ mei solatio quædam recolere, quæ ex S. Script. aut tibi applicantur, aut de te narrantur: *Vir fidelis multum laudabitur, & qui custos est Domini sui, glorificabitur.* Prov. 27. 28. Custodi me amore JESU, quem tam sollicitè custodivisti. *Fuit Dominus cum Joseph, & misertus illius dedit ei gratiam in conspectu Principis carceris, qui tradidit in manu illius universos vinctos.* Gen. 39. O mi Sancte Joseph, Josephus ille Ægypti & Pharaonis Regis quasi Pater typus tuus in multis fuit. Fac, ut misereatur mei Deus, & inveniam gratiam in oculis JESU Principis carceris & purgatorii & inferni. Ostende in cliente tuo, quod ille dederit in manibus tuis omnes vinctos in carcere purgatorii, & ex eo mihi liberationem citò procura. *Esuriente terrâ Ægypti clamavit populus ad Pharaonem alimenta petens. Quibus ille respondit: Ite ad Joseph, & quidquid ille dixerit vobis, facite.* Gen. 41. O sancte Joseph, ego in mortis angustiis constitutus
esu-

esuriam vel maximè, & anima mea pro sui confortatione indigebit frumento Electorum pane scilicet Eucharistico. Jam, cùm constitutus à Deo sis singularis morientium Patronus, refugio confidenter ad te, & quidquid mihi dixeris, ut dignè hoc ultimum Viaticum accipiam, faciam. O Sancte mi Patrone Matth. 1. dicebat ad te Angelus: *Joseph fili David, noli timere, accipere Mariam Conjugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu S. est. Pariet autem Filium, & vocabis nomen ejus Jesum. Ipse enim salvum faciet populum à peccatis eorum.* Ecce licet indignus non timeo Mariam sanctissimam Conjugem tuam accipere in Matrem. Tu cum ipsa fac, ut à peccatis meis maximè in morte me salvum faciat JESUS. *Venerunt festinantes, scilicet Pastores, & invenerunt Mariam & Joseph, & infantem positum in præsepio.* Luc. 2. Inveniam in morte hanc sacratissimam incarnatam Triadem, & propitium non jam in præsepio, sed particulari judicio JESUM meum. *Angelus Domini apparuit in somnis Joseph dicens, surge, & accipe Puerum & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum. Angelus Domini apparuit in somnis in Ægypto dicens, surge, & accipe Puerum & Matrem ejus, & vade in terram Israel.* Matth. 2. O mi Sancte Joseph, cum singulari gustu animæ meæ lego toties expressum nomen tuum calamo S. Spiritûs exaratum. Ego ex Ægypto mundi hujus, in quo toties malè quæsi animam Pueri tibi commissi, quoties peccatis meis JESUM meum de novo Cruci affixi, nunc vado

in terram Israel, terram promissionis, patriam
 caelestem. Nunc tu cum Pueris & Matre ejus
 cum JESU & Maria me accipe, & eò perduc.
 Erat Pater ejus & Mater mirantes super his, qua
 dicebantur de illo. Dixit mater ejus ad illum:
 Fili quid fecisti nobis sic? ecce Pater tuus & ego
 dolentes quarebamus te. Et ait ad illos? Quid
 est, quòd me quarebatis? nesciebatis? quia in his,
 qua Patris mei sunt, oportet me esse. Et descen-
 dit cum eis, & venit Nazareth, & erat subdi-
 tus illis, & Mater ejus conservabat omnia verba
 hac in corde suo. Luc. 2. O sancte Patrone mi
 sine, ut omnia verba hæc ego quoque conser-
 vem, & jugiter ruminem in corde meo. Et
 primò quidem audio S. Bernardum Hom. 2. super
 missus prope finem, mihi inelamantem, Quis &
 qualis homo fuerit beatus Joseph. Conjice ex appella-
 tione, quã licet dispensatoriã meruit honorari à
 Deo, ut Pater Dei & dictus & creditus sit. Con-
 jice & ex proprio vocabulo, quod augmentum non
 dubitas interpretari. Imò verò sancte mi Patro-
 ne gratulor tibi ex corde devoto, quòd tali te
 honore in terris Deus Pater auxerit; ut de te,
 quod olim de Joseph in Egypto, infinities ex-
 cellentiùs dici possit: Constituit eum Dominum
 domus sue, & Principem omnis possessionis sue.
 Quæ enim alia domus, quæ possessio æterni Pa-
 tris in mundo excellentior unquam fuit, quàm
 JESUS & MARIA? 2dò. Cùm ex templo Jeroso-
 lomytano tecum JESUS descenderit in Nazareth,
 tibi que fuerit subditus Rex cæli & terræ. Tu
 quæso apud eum ad dextram Patris jam seden-

tem intercede, ut me post mortem non descendere, sed ascendere faciat in Nazareth, hoc est floridam illam, & in quadro positam civitatem caelestem. Nam sicut Filius tuus putatitius Jesus dixit, se debere esse in his, quæ Patris sui sunt. Sic ego, ut finem creationis meæ attingam, debeo esse in domo æterna æterni Patris, ut visione Dei Trini & Unius in perpetuum fruam. In hunc finem assiste morienti.

O Sancte Joannes Baptista (quò non surrexit major inter natos mulierum, qui fuisti Præcursor Domini) tu quoque assiste morienti. Præcurre ad particulare iudicium ituræ animæ meæ, & dic illi: Ecce agnus Dei qui tollit peccata mundi, fac ut appareat mihi agnus & non leo, Rex & Judex supremus D. N. J. C. nec in me vero pœnitentiæ Baptismo abluto inveniatur, ob quod velut genimen viperarum nequeam fugere à ventura ejus ira. Et securi justitiæ ad arborem infructuosam animam meam positâ excidatur, & in ignem mittatur. Deduc aspera in vias planas, & sis solatio plenissima vox clamanti in deserto sive in momento illo, dum anima excedens à corpore ab omnibus, quæ in mundo hæc sunt, deseretur, separabitur. Et nil pro æternitate supererit nisi opera, quæ in vita hac mortali cum corpore patravit.

SANCTE Pater Ignati, audi me quoque minimum filium tuum longissimè exulantem, teque orantem verbis tui Francisci Xaverii tibi in

hæc verba scribentis : *Terogo Pater animam meâ;*
summèque mihi venerandè positis humi genibus;
tanquam si præsentem intuerer ; suppliciter te oro ;
ne Deum pro me obsecrare desistas ; ut, dum vita
suppeditat ; sanctissimæ voluntatis suæ mihi det
plene agnoscenda ; & omninò exequenda facultatem.
 L. 2. Ep. 8. *Impetra ; ut hanc exequar ad*
ultimùm vitæ momentum ad majorem Dei glori-
am. Indignus fui & sum filius tuus. Acci-
pio tamen plenus fiduciâ in Deum meum tan-
quam æternæ prædestinationis signum ; quod
in sancta JESU Societate à te fundata moriar.
Tu Pater sancte ad sis indigno filio morienti ; ut
Indulgentias ; quarum in tuo ordine moriens
particeps esse possim, lucrer. Et in illis sanctis
inspiratis emoriar ; in quibus tu expirasti.

Sancte Franciscæ Xaveri Indiarum Apostole ;
 per tua te merita ; per milliones hominum
 & regna à te conversa ; per illos quasi infinitos ;
 qui præter Deum ac Deiparam salutem suam tibi
 adscribere debent ; per omnes illos & singulos ;
 per amorem maximum ; quem in vita semper
 habuisti erga ordinis tui alumnos & erga Socie-
 tatem universam ; obtestor ; ut felicem mihi
 mortem ; assistentiam JESU & Mariæ procures
 intercessione tuâ ; & simul cum sancto Patre nô-
 stro mihi ad sis morienti.

Sancte Franciscæ Borgia ; sancte Franciscæ
 Regis ; sancte Aloysi ; sancte Stanislæ ; sancti
 tres Japoniæ Martyres Paule ; Jacobe & Joan-
 nes ; sancti in cælis modò regnantes Martyres &

& Confessores è Societate JESU innumeri, agnoscite in indigno commilitonem, & in JESU Christo fratrem vestrum, & intercedite apud JESUM & Mariam, ut ferventi virtutum illarum exercicio humilitatis, zeli Apostolici, castitatis, amoris erga Deum Triunum, JESUM Christum & benedictam Matrem ejus, patientiæ ac fortitudinis in doloribus, & adversis immoriar; quibus vos maximè in vita excelluistis. Pellite à me Dæmonem in extrema lucta cum furore magno me aggressurum, & ex Societate JESU militante ad triumphantem deducite.

Pari modi ad sis mihi S. Barbarà à Deo constituta morientium Patrona, ut non nisi omnibus Ecclesiæ Sacramentis ritè munitus ex hac vita emigrem. Te iterum hunc in finem compello S. Stanislæ, quia tu in periculoso morbo ab omnibus desertus, intercedente B. Barbara, JESU Eucharistico cibatus es. Non mereor, ut lectulum hunc mortualem meum ità floridum inveniam, ut JESUM in eo in ulnas meas accipiam & disfluavies, ut tu eum à B. V. Deipara accepisti. Sed intercede fortiter, ut gratia JESU sit & mecum maneat usque ad mortem. Et tu cum primis mi fidelis Angele Custos, qui primo vitæ meæ momento adstitisti mihi, & animæ meæ post destructam per Baptismum originalem maculam de statu sanctificantis gratiæ gratulatus es, & usque huc à tot periculis & malis corporis ac animæ toto vitæ tempore præservasti. Jam assiste animæ meæ etiam in ultimo vitæ momento, & ex carcere corporis hujus

egressam ad clementem ac benignum adduc Judicem D. N. J. C. Ignosce, iterum iterumque supplico, & per amorem illum, quo cum cæteris bonis Angelis redemptionem humani generis lætus aspexisti, te adjuro. Ut ignoscas mihi, quòd tam ingratus tibi fuerim pro tot beneficiis in infantia, in pueritia, adolescentia, virili, senili ætate præstitis, tam tepidè te coluerim, tot bonas inspirationes tuas rejecerim vel neglexerim. Fac ut, quòd Archangelus Raphael Tobie dixit seniori de juniore Tobia, idem tu de me possis dicere Creatori, Salvatori & Judici meo. *Ego sanum ducam à primo vitæ momento per totius vitæ decursum; & sanum in gratia tua constitutum tibi reducam ad particulare judicium.*

§. 7^orimus.

Actus Fidei, Spei, Caritatis, doloris, &c.

Quia hi actus potissimùm sanis ægrisque frequentandi sunt, visum est ejus generis plures adjungere ex P. Nadasi intermixtis S. Script. verbis; quæ velut soliloquia ab infirmis legenda aut iis prælegenda sunt.

Credo, quæ revelasti SS. Trinitas unus Deus, & Ecclesia tua sanæta credenda proponit, quia infinitè verus & verax es. *Spero* quæ promisisti, quia infinitè potens, fidelis & misericors es. *Amo te*, quia dignus, quia Deus, quia summum bonum es. *Odi peccata mea omnia venialia &*
mor-

mortalia, quia tu odisti. Detestor & abominor illa, quia ea tu infinitè detestaris, quia te summum ac infinitum bonum offendunt. *Gratular* tibi de divinitatis tuæ thesauris infinitis. Utinam Cherubinorum, Seraphinorum, Angelorum, & SS. omnium, B. V. Matris, ac denique ipsius Jesu corde & ore possem amare ac laudare te, gaudere de te, gratulari tibi, offerre me; vitam, mortem, æternitatem meam gloria tuæ; amori tuo Deus, & facere illa omnia, quæ in vita & morte SS. tuorum tibi maximè placuerunt. *Gaudeo*; quòd te ipsum dignè ames, quantum mereris. *Doleo*, quòd ullum temporis momentum perdiderim; quo te non amavi; & in quo in te Deus optime, pulcherrime; amari dignissime peccavi. Utinam possem redimere, & excellentissimis excellentissimæ caritatis actibus implere omnes horas illas. O Deus, qui caritas, qui ignis consumens es, consume præterita mala mea, & da; ut intensius amem te, plusquam unquam sis offensus à me vel ab ulla creatura. Laudet te vita mea; laudet te mors mea. Amet te migrans hinc ad te anima mea ô vita mea; Dominus meus, & Deus meus. Deus propitius esto mihi peccatori.

Credo, & spero videre bona Domini in terra viventium, videntium; amantium te.

Credo Domine, adjuva incredulitatem meam. Adauge mihi fidem, quâ ita credam in te, ne peream, sed habeam vitam æternam. Quia, qui sic credit in te; non morietur in æternum. Quia, qui credunt in nomine tuo, dedisti eis

potestatem filios Dei fieri. Domine, cui sine fide impossibile est placere, da, ut ita credam in te, amem te, ut placeam tibi in lumine viventium. Domine JESU da mihi *fidem Dei*, hoc est amore plenam, ut mihi dicas: *Fides tua te salvum fecit.* Fide hac armatus nil *in corde* *hastans etiam montes transferam*, hoc est omnes tentationes & angustias mortis superabo.

Ora pro me sanctissima JESU anima, ut non deficiat fides mea, spes mea, caritas mea. Sim plenus fide & Spiritu sancto. Veni fide purificans cor meum, spe exhilarans, caritate inflammans; ut sim justus ex fide vivens, scelerque bene vestigia fidei, spei, caritatis, in omnibus sumens *securum fidei*, in quo possim omnia tela nequissimi ignea extinguere. Indutus *loricam fidei* vivam & moriar in conscientia bona, & *fide non ficta*. Cursum consummem, fidem servem, & accipiam repositam mihi coronam, quam fidelibus tuis reposuisti *Autor fidei & consummator JESU*, ut reportem *finem fidei mee*. O via mea, veritas mea, vita mea aeterna, benedic mihi morienti.

Credo mi Deus, quidquid vis me credere. *Spero*, quidquid vis me sperare. *Amo*, quidquid vis me amare. *Odi*, quidquid vis me odisse.

Doleo, doleo, doleo, quod ullo modo te maximum, dulcissimum, optimum Deum meum offenderim; & vellem dolere ex motivo summi amoris, qui unquam ullius Petri, Augustini, Magdalenz, & cujuscunque verè penitentis

Vel amanti te cor penetravit o bone, o altissime,
o pulcherrime Deus meus.

Doleo, sed non pure propter infernum vel purgatorium; quæ tamen credo & timeo. *Doleo*, sed non pure propter amissam caelestem gloriam; quam tamen credo & spero. Sed vel maxime, imò & unice hoc sensu doleo propter te; quod, licet nec infernum timendum nec cælum sperandum haberem; tamen dolerem intime; quod te offenderim optime super omnia bona; pulcherrime super omnia pulchra; dignissime super omnia digna; & ideo etiam tibi unice servirem. Amo te propter te; & amare cupio in æternum. *Gratias tibi ago* Deus pro omni bono mihi dato; gratias tibi Vera & Una Trinitas; una summa Deitas, sancta & una unitas. *Approbo*, quidquid boni factum, vel fit, aut futurum est; & utinam augere bona illa possent in infinitum. *Detestor*, quidquid mali factum est, fit; aut futurum est. Et utinam potuissent ac possem omnia impedire; ac in totidem bona convertere. Fides me doceat meliorem te esse omnibus iis, quæ mihi dare potes. Spes absque præsumptione te præ illis omnibus expectet. Caritas te amet super illa omnia; etiam super cæli gaudia & felicitatem. Omnes SS. Martyres impetrate mihi fidem vivam; pro qua mortui estis; & pro qua utinam possem & ego mori amore Domini mei. Omnes SS. Confessores impetrate mihi *spem solidam*, in qua mortui estis; & in qua spero me moriturum. Omnes Sancti & Sanctæ Dei impetrate mihi caritatem perfectam

stam ; in qua vixistis , mortui estis , & vivetis
immortaliter in æternum , ut vivam & ego vo-
biscum.

Credo, quæ revelasti. *Spero*, quæ promissisti,
sed plus illis *Amo te*, te qui revelasti, promissisti
Deus fidei, Deus spei, Deus caritatis meæ. Ca-
ptiva Domine intellectum meum in obsequium
fidei vivæ, exhilara cor meum lætitiâ veræ spei,
accende voluntatem meam illâ, quæ tibi maxi-
mè placet, erga te caritate Deus intellectûs,
Deus cordis, Deus voluntatis meæ. Domine
JESU, tu es Christus Filius Dei vivi, Filius Ma-
riæ Virginis. Tu sis mihi resurrectio & vita.
Da, ut optimo quovis modo vivam & credam in
te, quia *omnis, qui vivit, & credit in te, non
moriatur in æternum.* Da, ut moriar, & videam
te. Da, ut ita credam firmiter & intense, atque
si vidissem omnia miracula, quæ fecisti. Da, ut
ita sperem, atque si vidissem illa omnia, quæ
promissisti. Da, ut ita te amem, sicut te amavit
S. Joannes, S. Paulus, S. Augustinus, S. Fran-
ciscus, S. Dominicus, S. Benedictus, S. Bernar-
dus, S. Norbertus, S. Bruno, S. Ignatius, &
omnes Sancti religiosorum ordinum (quos om-
nes æstimo & veneror) Fundatores, S. Catha-
rina Senensis, S. Theresia, cujus cor sagittâ ig-
neâ Cherubinus transfixit. Ut denique omnes
ii, quos tui amore maximo, tenerrimo, dulcissi-
mo, solidissimo per omnem vitam, & maxime
in mortis articulo accendisti. Munda & despon-
sa tibi animam meam in fide. Dota illam spe,
duc illam in domum tuam, & caritate perpetuâ
dili-

dilige illam, & attrahe illam miserans per dulcissimam Virginem Matrem tuam & omnes Electos tuos. Gratulor tibi de te. Gaudeo de infinita gloria tua. Volo pati, quæ me vis pati, & gaudeo, quòd in te nullus dolor possit cadere, quòd tibi ità benè sit semper, ut malè esse nunquam possit. Utinam operibus, luminis veræ fidei semper consentaneis fuisset testatus fidem meam vivens, & utinam possem illam moriens cruentâ morte testari, per te factus dives in fide, dives in spe, dives in caritate, ô dives in omnes Deus. Da mihi, ut assequar beatum illum præcepti finem, qui est caritas de corde puro, & conscientiâ bonâ, & fide non fictâ. Da, ut sim justus tuus, quia justus tuus ex fide vivit, in spe vivit, in caritate vivit. Sperat justus in morte sua, sed per mortem tuam JESU Crucifixæ.

O Mater Dei per pretiosissimam mortem tuam, & illos actus amoris Dei, quos tunc eliciisti, per omnem misericordiam, quâ ulli unquam succurristi, memento mei in vita & morte, gere curam mei finis, ut tuâ defensione munus ingrediar beatam æternitatem. Experiat te Matrem pulchræ dilectionis, & timoris, & agnitionis, & sanctæ spei. In te post Jesum est gratia omnis viæ & veritatis; in te omnis spes vitæ & virtutis. Spiritus filii tui, & tuus super mel dulcis & hæreditas illius super mel & favum. Per te accepi gratias conservativas, præservativas vocationis, &c. Per te reddo gratias, ut per te accipiam gratiam finalis perseverantiæ. In

manus & per manus tuas commendo & offero spiritum meum Deo meo, ut illum videam, videam, videam, amem, amem, amem in æternum. Amen.

Sit spes mea in Jesum filium tuum salvantem me, qui timet illum, nihil trepidabit, & non pavebit, quoniam ipse est spes ejus, timentis illum beata est anima ejus. O Jesu rogo te per Te met & Mariam, O Jesu & Maria rogo vos per SS. Trinitatem. O SS. Trinitas rogo te per amorem, quo Jesum, quo Mariam, quo te amas, miserere mei, ut felix moriar ad majorem tuam gloriam, & tui amorem in æternum continuandum.

§. 8^{avus}.

Proximus ad mortem, dum ea intimatur, preparatio.

DUm Superior, vel Medicus, aut alius de periculo mortis te admonet, detecto capite dic *Deo gratias*, & dicto *Te Deum laudamus* in gratiarum actionem de tot acceptis beneficiis & Psalmo *Miserere* pro tot commissis peccatis, protumpe in affectus, quos tunc tibi suggeret divina bonitas v. g. similes.

Ergo advenit tempus illud, in quo omnia vana esse præter amare Deum, & illi soli servire vel maximè apparet. Quàm gaudeo, quòd nuncii istius de morte bajulus me non inveniat in malo statu habituali, aut æstuante fumo ali-
eujus

cujus ambitionis, vindictæ, libidinis, alterius-
ve concupiscentiæ, adeoque nec intellectum
obtenebratum, nec voluntatem induratam ha-
beam, ut mundi contingit aſſeclis. Quàm
gaudeo, quòd cura familiæ, liberorum, opum
me non diſtrahat aut diſcerpat. Valete omnia
temporalia, & quidquid Deus non eſt, aut ad
Deum non collimat. Exiguum quod reſtat tem-
pùs cum Deo ſolo tranſigendum eſt. Ut non in-
veniar, dum brevi in ſtatera ponentur opera mea,
minùs habens, aut mala præponderent bonis.
Equidem ſi peccata mea mihi condonata non
ſunt, præponderabunt utique, ſed cor contri-
tum & humiliatum Deus non deſpicias, nec à
throno gratiæ tuæ repelles hominem, qui dum
mortis periculum ei intimatur, ex animo toto
dicit: *Fiat voluntas tua ſicut in celo & in terra.*
Et illa exactè in ſimplicitate cordis ſui vult ad-
implere, quæ ſponſa, quæ exivit de latere tuo
in Cruce tranſfixo, & pretioſo tuo ſanguine ti-
bi deſponſata eſt, ſancta ſcilicet Mater mea Ec-
cleſia Romano-Catholica præcipit, & ſunt ſe-
quentia.

Confefſio ante mortem.

O Mi JESU ex illo Joan. 13. *Sciens JESUS*
quia venit hora ejus, diſco horam tuam pe-
culiariter à te appellatam eſſe horam mortis tuæ.
Hæc ergo & mea peculiariter eſt, quia ab ea to-
ta mea pendet felix aut infelix, quòd abſit, æter-
nitas. Admoncor illam appropinquare, ut
ergo

ergo ostendam me Romano-Catholicum mori,
& juxta Ecclesie præceptum ultimis velle ad in-
stantem luctam Sacramentis muniri. Primò
*recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine
anime meae. Il. 38. Nam ore Confessio fit ad salu-
tem. ad Rom. 10.*

Si à multis annis tempore otidianorum ex-
ercitiorum feceris Confessionem generalem, to-
ties repetita de tota vita tua etiam facile tibi in-
cident pro ultima Confessione generali institu-
enda. Et cum in vera contritione maxima vis
sit polita, ad eam magis magisque excitandam
& corroborandam fervire poterunt tam ea, quæ
in 1. p. hujus *Vade mecum* attuli de examine
pomerid. & vespertino, quàm quæ in hac p. 3.
c. 2. de Confess. & sparsim attuli in præceden-
tibus §. §. hujus Cap. ultimi. Ad cor contritum
magis conterendum fervient etiam sequentes af-
fectus, in quibus pedetentim crescit oratio.

Quàm serò te amavi ô pulchritudo tam nova
tam antiqua, Quis dabit capiti meo aquam &
oculis meis fontem lacrymarum.

Ergo ideo natus sum, tot beneficiis divinis
præ aliis cumulatus, ut te ô bonum infinitum
itâ offenderem? ideo ne ô Pater æternæ irâ me
amâsti, ut filium tuum unigenitum pro me da-
res? ut te contemnerem. Ideone ô fili æter-
næ sanguinem sacrosanctum tuum omni, quod
in cælo & globo teraqueo continetur, pretio-
sorem ex venis omnibus & arteriis ad ultimam
usque guttam profudisti? & corpus & sangui-
nem tuum in potum ac cibum mihi dedisti? ut
hunc

hunc ego pedibus proculcarem, te mortaliter offendendo? ideone ô æterne sancte Spiritus me in Baptismo & aliàs toties in usu Sacramento- rum gratiã tuã sanctificante decorãsti, ad veram fidem, Sacerdotium, statum religiosum Societa- tem JESU vocãsti? tot inspirationes sanctas dedisti, toties pro me gemitibus inenarrabili- bus postulãsti veniam? ut gratiam ego tuam pro re nihili, pro re turpi, ego inquam non gentilis, non rudis, sed itã per te illuminatus, instructus venderem? O ingratitude malitiamque plus quã diabolicam. Quia Diabolus pœni- tendi spatium non habuit, quod per te toties habui tot abusus gratiis.

O oculi mei verè scopuli, ô manus, ô pedes, ô munde, ô respectus humanus aut per- versum consortium, ô caro, ô Diabole? quò miseram animam meam attraxistis? ô anima quid fecisti? Deum tuum, quantum in te est, toties de novo crucifixisti. Cùm ostenderet illo latus apertum, & brachia ad amplexandum extensa, tu eum irrisistis, & hoc toties, hoc tam diu, hoc illo vel illo tempore?

Quid Diabolus, hæc, illa creatura, ipsum peccatum a deo in se scõdum, tam acerbum post se relinquens aculeum, tantis te bonis & qui- dem infiniti pretii spolians, decoris in aut se ama- bilitatis habuit? ut ideo infinitam pulchritudi- nem, sapientissimum, potentissimum, justissi- mum, misericordissimum Deum, summum bo- num, unicum finem ac beatitudinem tuam abji- ceres, protruderet, proculcares?

Et

Et quidem in ejus immensi entis præsentia, ultro hostem ejus infensissimum Dæmonem ac peccatum in cor tuum apertis portis omnibus cum gaudio & servorum Dei irrisione admitte- res, & in eo tam pertinaciter tam diu cum summo divinæ Majestatis ubique præsentis oppro- brio foveres ac corroborares?

Et quod stupendum est, Deum ipsum, sine cujus concursu simultaneo nec cogitationem, nec verbum, nec gressum formare poteris, co- geres; ut contra se ipsum, contra suum hono- rem tecum concurrente ageret, & ideo in ama- rissimam hanc querelam prorumpere cogere- tur: *Servire me fecisti in peccatis tuis.* Tu Ca- tholice Sacerdos religiose potentiis corporis & animæ, innumerisque gratiis ita abuse.

O anima mea necdum audis vocem Dei tui interrogantis: *Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? hic breviter ru- mina peccata in seculo commissa, & in religione peccata commissionis, omissis, propria, aliena, maxime si aliis malum dedisti exemplum. Si ra- tiones habeas reddendas non tantum pro te, sed & animabus tibi concreditis, & siue conniventia siue exemplo malo in causa es regulas, ac constitutiones ordinis tui hic & nunc non mansisse in primævo flore suo illibatas.*

Ah ubi inveniam pro movenda debite anima mea peccatrice Vincentium aliquem Ferrerium? qui in urbe Gomorra duos Sodomitas ad ro- gum damnatos concione suâ de fœditate & in- finitâ peccati malitiâ sic commovit, ut ii non
tan-

tantum præ vehementia doloris & genuinæ contritionis subito expirârint, verùm etiam facies eorum carbonis instar accensa & exusta appa-
ruerit. Ah mi JESU, da imbrem lachrymarum, mori etiam præ dolore ob Deum infinitum ac summum in te bonum toties offensum, da cor moveri è loco suo & rumpi. Prosterno me coram sancta Cruce tua. Ampliùs. Peto pacem, conjicio me in expansas manus tuas, & teneo firmiter pedes tuos, nec dimittam, nisi benedixeris mihi. Ampliùs. Levo me ad sacrum caput tuum, & peto osculum pacis, ex ore sacrosancto tuo in os vile meum, & interiora animæ meæ contritus tua sancta ultima verba ingero: *Pater in manus tuas commendo spiritum meum. Consummatum est.* Ampliùs. In spiritu desiliens intro ad sacrum vulnus lateris in cor tuum, & dico: *Deus propitius esto mihi peccatori. Pater peccavi in calum & coram te.* Imò nihil dico ampliùs, sed manens in corde tuo benedicto firmiter usque ad ultimum halitum, & sic tutus ab insidiis Diaboli, qui ad me venit *in ira magna, sciens, quia modicum tempus est,* fleo, suspiro cum Magdalena, cum Petro, cum omnibus SS. pœnitentibus, & meum contriti cordis fletum ac dolorem unio cum tua siti in Cruce & desiderio infinito lucrandi peccatores. Unio cum oceano tristitiæ angustiaque tuæ in horto, dum præ angustis cordis tui guttæ sanguinis decurrerunt in terram. Et in Cruce, dum dixisti: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* In hunc me oceanum tam profundè

immitto, ut insidiator animæ meæ me reperire non possit. Et confidens in infinita misericordia tua peto absolutionem cum firmissimo proposito te nunquam offendendi in æternum, idè purè, quia in infinitum bonus, licet nec cælum sperandum haberem nec infernum timendum.

Pro pænitentia libenter acceptarem mille mortes amore tui sufferendas. Fac, ut per absolutionem Sacramentalem anima mea perfecta fiat imago sanctissimæ Trinitatis; ut tu eam in primo hominè ad statum supernaturalem elevato in gratia sanctificante, in innocencia donisque plurimis supernaturalibus constituto creâsti. Memoriam purificet Deus Pater, intellectum illustret Deus Filius, voluntatem Deus Spiritus accendat inextinguibili igne amoris sacri nunc & in æternum. Amen.

Communio ante mortem.

Ante Communionem.

Rumina illud Ecclesie: Accipe Frater Viaticum Corporis D. N. J. C. qui te custodiat ab hoste maligno, & perducatur in vitam æternam. Et cogita id verè Viaticum esse sive itineris tam ignoti ac periculosi subsidium. Præmissis actibus fidei, spei, caritatis, v. g. §. 7. allatis servare quoque possunt affectus sequentes.

Accipio te mi Domine in tale Viaticum seu subsidium, & in memoriale passionis ac mortis tuæ. Item ut satisfaciam tuo & Ecclesie sanctæ tuæ mandato.

Ager

Æger sum, tu Medicus sana me. Nudus sum, tu dives vesti me. Morior præ fame in hac solitudine, tu cibus es, satia me. Sitim patior in his angustiis, tu potus cæli es, refocilla me. Mendicus sto ante fores tuas, da mihi thesauros gratiæ tuæ. Ut miser peccator sto ante Judicem, miserere secundum magnam misericordiam tuam. Ut infans sto ante Patrem, da mihi fruitionem hæreditatis tuæ.

O cæleste Viaticum, tu es verum Manna omne delectamentum in se continens, & veros Israelitas per hujus mundi desertum in via tam diu confortans, donec in terram promissionis introducantur. Obsecro, pascere, recrea me, & in terram illam lacte & melle manantem deduc me, ubi mors nulla dominatur. Dixisti enim Joan. 6. *Patres vestri manducaverunt Manna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.*

O cæleste Viaticum, tu es panis cor hominis confortans longè meliùs quàm panis ille subcineritius, qui in solitudine ità roboravit Eliam, ut in fortitudine ejus ambulaverit usque ad montem Dei Horeb. 3. Reg. 19. Panis divine me debilem quæso conforta, ut absque defatigatione ambulem usque ad montem cælestis gloriæ.

O cæleste Viaticum, tu es omni melle dulcius, & ad illuminandum nos potentius, quàm mel illud Jonathæ, de quo 1. Reg. 14. legitur: *Summitatem virga intinxit in favum mellis, & convertit manum suam ad os suum, & illuminati sunt oculi ejus.* O Mel divinum, ô JESU salus & lux

lux mea, obsecro te, mentis meæ caliginem diffi-
pa, & oculos meos illumina, ne unquam obdor-
miam in morte æterna. Sed uti oculos corpo-
ris clausero, animæ aperiã oculos, & æter-
nũm videre merear te Deum in Sion.

O cæleste Viaticum, millies fortius & poten-
tius ad hostes prosternendos, quã panis ille
subcinericius, qui visus est evertere castra Ma-
dianitarum, & tabernaculum Regis solo equare,
Jud. 7. Corroborã me obsecro, ut hoc epulo
sacro velut gladio Gedeonis armatus Lucife-
rum hostesque tartareos regni cælestis aditum
mihi præcludere volentes percutiam, & in fugam
convertam.

O cæleste Viaticum, præfiguratum in farina,
quam Elifæus immisit ollæ [cum clamarent pu-
eri *Mors in olla*] quæ omnem amaritiam vene-
natæ herbæ sustulit. Mors non in olla, sed cor-
pore meo grassatur, fugientem per membra
singula usque ad cor ipsum persequitur animam,
& vinculum ejus cum corpore vult dirumpere.
Non fit hoc sine amaritie. Tu amaritiam verte
in dulcedinem mi JESU; qui sub specie pugilli
farinæ in corpus meum immitti dignaris. Ut
plenè resignatus, & per te refectus ac confor-
tatus dicam cum summo animæ meæ solatio:
*Nunc dimittis Servum tuum Domine secundum
verbum tuum in pace.*

O cæleste Viaticum, arbor vitæ plantata in
medio paradisi hoc est Ecclesiæ, te ego accipio
tanquam pignus æternæ vitæ. Veni JESU, præ-
paravi me ad te dignè hâc horâ suscipiendum
qua-

quantum potui. Confido in infinita misericordia tua, quod sis mihi arbor vitæ, & fructu ex ea gustato non sim moriturus in æternum.

Demum mi JESU adhuc unum. Tu velut peregrinus post mortem duobus Discipulis euntibus in Emaus te adjungens explicando Script. & Prophetias procurasti, ut cor eorum arderet, & illi inclinata jam die ad Cœnam invitantes te agnoscerent in fractione panis, sive sumptione corporis ac sanguinis tui. Ecce mi Domine, inclinata est jam dies vitæ meæ, advesperascit, & tenebræ mortis ingruunt. Ardet jam cor meum erga te ob parabolas, quas ex Script. de S. Viatico te Deo meo Eucharistico ruminavi. Jam quantum possum, suaviter cogo te, ut apud me maneas. Ut cognoscam te, ut oportet in fractione panis, & oculi mentis meæ ita te cognoscendo, amando ante mortem meam aperiantur, ut sine panis involucrio postmodum in cælis te videant facie ad faciem.

Post Communionem.

ELicitis actibus fidei, spei, caritatis, contritionis, humilitatis, gratiarum actionis, &c. aliisque affectibus rogentur adstantes, ut simul orent, vel tibi prælegant Psalmum 22. in quo David in sensu allegorico loquitur in persona Ecclesiæ, & cujusque fidelis Christum Pastorem suum agnoscentis, eique gratias agentis ob varia dona, & præcipuè Sacramentum Eucharistiæ. Describitque *primò vitam purgativam* hominis sub typo ovis à v. 1. quæ collocatur in

fertili loco, ubi arcent optima pascua famem, aqua salubris sitim extinguit, & simul bona ovis à deviis & periculis præservatur de die reducendo errantem ad caulas, de nocte ducendo per semitas æquitatis; ità ut Pastor semper comitem se illi præbeat in tenebris, lupos ferasque insidiantes repellat, virgâ vagantem corrigit, & baculo infirmam sustentet. 2dò. Describit *viam illuminativam* sub typo amici & hospitis v. 6. cui cibi in quiete & unguenta ad luctam suppeditantur. 3tiò. Denique à v. 7. vitam unitivam sub titulo calicis inebriantis. A quo inebriatur homo sui terrenorumque omnium oblitus, fidens in divinæ misericordiæ comitatu & præsidio, amoreque ac desiderio æternorum bonorum languens.

Psalmum hunc subijcio cum Paraphrasi de versu ad versum.

V. 1. Dominus regit me, & nihil mihi deerit, & in loca pascua ibi me collocavit.

Paraphrasis.

Dominus in suam tutelam me recepit tanquam oviculam suam Pastor. Non potest sub umbra adeo potentis & benigni deesse aliquid. In felicem me Ecclesiæ suæ, ordinis religiosi NB. tot Sodalitatum piarum campum immisit doctrinæ sacræ suavitate ac varietate & gratiæ multiplicis ubertate pinguem.

V. 2. *Super aquam refectionis educavit me, animam meam convertit.*

Paraphrasis.

AD Baptismatis pœnitentiæ latices deduxit, Scripturam SS. divinæ suæ sapientiæ ac gratiæ rivis declaravit, ab omni via prava avertit, fecitque, ut anima conversa ad Deum fontem vivum spretâ aquâ turbidâ Ægypti anhelaret.

V. 3. *Deduxit me super semitas justitiæ propter nomen suum.*

Paraphrasis.

PAscuis uberrimis saginatum, & undis salutaribus potum per virtutum semitas modò ex hac, modò ex illa herbas ac flores virtutum decerpentem deduxit. Ut ex tanta erga immerentem beneficentia ejus gloria nomenque glorificetur.

V. 4. *Nam etsi ambulavero in medio umbra mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.*

Paraphrasis.

Tanta erga me immerentem perspecta mihi probata beneficentia adeo timorem omnem ex animo meo depulit, ut in densissimis tenebris, dum languent, obscurantur oculi, in medio ululantium, mortemque intentantium luporum constitutus maneam intrepidus de tua unius mi JESU præsentia securus. Qui intactum, ne ab iis devorer, servare potes.

V. 9. *Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt.*

Paraphrasis.

Licet iusticiam & bonitatem tuam simul consideranti trepidatio & angustia se insinuent. Evanescent tamen umbræ timoris ejusmodi, quæ plenam minuunt in te mi JESU confidentiam. Imò cælesti me consolatione perfundis, dum pastoralis cura tua ac potestas, quin & Crux sancta tanquam baculus, quò Dæmon abigitur, menti occurrit, & hæc cogitatio, quòd omnis mihi immissa adversitas, hæc ipsa mors, virga sit, quâ punis in hac vita, ut in æternum serves, animum subit.

V. 6. *Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me.*

Paraphrasis.

Qui me oviculæ instar in opima S. Ecclesiæ tuæ pascua ducere, & in via purgativa juvare dignatus es, jam grandiolem factum velut gratissimus hospes lautâ mensâ tanquam amicum excipis, & in hac fatali hora tot hostibus impetum corpore & sanguine tuo reficis frustra fremantibus iis, qui sibi oculos esse in animam meam aditus intelligunt.

V. 7. *Impinguasti in oleo caput meum, & calix meus inebrians quàm præclarus est.*

Paraphrasis.

Hoc in cælesti mensa menti meæ selectissimas Spiritûs S. gratias affudisti, quibus velut inua-

inunctus sentio in intellectu meo majori perfuso luce magnam facilitatem, in voluntate alacritatem, ut me tibi perfecte uniam. Sanguine tuo pretioso ebria, anima mea te unum sirit, rerum cæterarum ne meminit quidem, & nil scit, nec cupit nisi te.

V. 8. Misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vite mea. Et ut inhabitem in domo Domini in longitudinem dierum.

Paraphrasis.

NEC potentiã tuã tantùm securus, & liberalitate in sacro hoc convivio exhibitã hilaris, sed semper & ubique misericordiã tuã fretus, quæ lateri meo comes & dux fida adhæret, pericula omnia omnibus vitæ diebus & restantibus adhuc vitæ meæ minutis salvus evadam. Hæc tuã me fulciete misericordiã felicem obibo mortem, quæ janua ad cælum erit. Ubi nullis temporum circulis definitã quiete perfruar. Hoc spero mi JESU, & sic inter te sacrum Eucharistiæ epulum instituentem, & me ultimò eodem refectum parallelum erit. Tu id instituisti, in qua nocte tradebaris. Ego id sumpsi, dum tradar Ministris justitiæ tuæ duccendus ad tribunal. Tu id instituisti, dum venit hora, ut transires ad Patrem. Ego id sumpsi, antequam ad te, ut spero Patrem, non irreconciliabilem per totam æternitatem Judicem transirem.

Potest etiam prælegi pro piis affectibus elicendis Psalmus trigésimus nonus, præcipuè ab

illis verbis : *Tu autem Domine nē longē facias misericordias tuas à me , usque ad finem. Item Psalmus quadragesimus primus.*

Extrema Unctio.

I*nfirmatur quis in vobis (græcus textus est, periculosè quis decumbit) inducat Presbyteros Ecclesia, & orent super eum (hic indicatur forma) ungentes eum oleo in nomine Domini (hic indicatur materia) & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei. Ep. Jac. v. 14. & 15. His verbis indicantur tres effectus hujus Sacramenti. Primo. Salvatur infirmus quoad corpus teste Trid. Si id ei ad salutem suam æternam expedit. In tantum etiam quoad animam salus infirmo obvenit per hoc Sacramentum, quod ex opere operato conferat gratiam & auxilia ad resistendum Dæmoni, & felicem transitum è vita temporali ad æternitatem procuret. 2do. Alleviatur infirmus per hoc Sacramentum, quia accipit solatium, levamentum, si non in doloribus corporis, certè in angustiis animi. Cum conferat vires & gratiam ad plenam in divinam voluntatem resignationem. 3tio. Vi hujus Sacramenti imprimis remittuntur venialia, & pœnæ etiam temporales (quot, Deus novit (ob peccata mortalia jam remissa adhuc restantes. Dein si quis peccati adhuc mortalis reus confiteri non possit (in quo casu debet, dum suscipitur hoc Sacramentum, præmitti saltem attritio) vel ex ignorantia inculpabili fecit Confessionem*
 in va-

invalidam. Tunc si attritio saltem præcesserit, vi Sacramenti Extremæ Unctionis etiam remittuntur peccata mortalia.

Ante S. Unctionem post Litanias de omnibus Sanctis vel breviores, quæ in fine Breviarii habentur, dicitur Oratio sequens à Sacerdote.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. extinguatur in te omnis virtus Diaboli per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem SS. Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum atque omnium simul Sanctorum. Amen.

Dum jam Sacerdos ad te intingendum se accingit, invoca corde Patronos morientium in vita à te hunc in finem electos B. V. S. Josephum, SS. Joannem Bapt. Apostolos Petrum & Paulum, S. Barbaram, Sanctos ordinis tui, Angelum tuum Custodem, Sanctos, quorum nomina tibi, parentibus, fratribus ac sororibus tuis in Baptismo fuere imposita, eo etiam fine, ut bona pro iis intentio proficere sive vivis sive defunctis. Dein elice tam perfectam ac potes attritionem præmissis actibus fidei, spei, caritatis. Orationem autem hanc *In nomine Patris, & Filii &c.* & verba formulæ ad quamlibet unktionem, si potes, in agone simul exprime cum Sacerdote, eaque, dum sanus es, in vita tua sæpius relegere & rumina. Et sic, dum actu inungeris, tibi que præsens es, affectus cuilibet unktioni accommodati tibi erunt eò faciliores majorisque meriti, quos hic subijcio.

Unctio Oculorum.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per visum deliquisti. Amen.*

Suspira dicens **O** JESU in tenebris versatur anima mea, caligant, franguntur oculi, per quos cheu sapè peccavi. Doleo, per carissimorum sanctorum oculorum tuorum lachrymas etiam sanguineas te obtestor, ut abluas omnes peccatorum meorum per visum causatorum maculas, & pœnas adhuc restantes. Ut te & SS. Trinitatem statim anima mea à discessu suo à corpore mereatur videre, quod ardentissime desiderat.

Unctio Aurium.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per auditum deliquisti. Amen.*

Suspirans dic : **O** mi JESU, deliqui per aures libenter audiendo, quæ non debebam, & verbo, ac inspirationibus tuis eas occludendo. Per dulcem auditûs tui pietatem rogo te, dele has maculas & pœnas ideo debitas, ut non instante judicio non timeam ab audicione mala, sed in pronuntiatione sententiæ veni Benedicte auditui meo detur gaudium & lætitia.

Unctio Narium.

DUm dicit Sacerdos : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indul-*

Dulgeat tibi Dominus, quidquid per odorem deliquisti. Amen.

Suspirans dic : O mi JESU, Mephytim in Calvaria monte terribilem percepisti ex foetore coram Deo omnium peccatorum totius mundi & meorum. Et tamen dicebas *Sitio* plurium scilicet semper ac plurium peccatorum animas. Per istum ego amorem tuum te adjuro. Da talem de peccatis meis contritionem, ut tibi holocaustum sit perfectum, & gratus ex iis sacro contritionis igne extinctis penitusque in favillas redactis odor ascendat in caelos coram Patre tuo.

Unctio Labiorum.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per gustum & locutionem deliquisti. Amen.*

Suspira dicens : O JESU, multum deliqui per gustum & linguam meam licet toties in Eucharistico epulo sacro tuo cruore purpuratam. Per miram verborum tuorum è labiis tuis dulcissimis prodeuntium, & à sacratissima lingua tua formatorum omnipotentiam, per hanc ipsam sacratissimam linguam tuam ita siti adustam, felle & aceto potatam, rogo te, munda polluta labia mea & linguam, ut felle draconum & veneno aspidum insanabili non potetur in inferno, sed in tuae linguae mellifluae & pacis osculo, quod super mel omne suave est, lætus transeam ex hoc mundo.

Unctio Manuum.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per tactum deliquisti. Amen.*

Suspirans dic : O mi JESU, per tactum ego opus manuum tuarum scilicet animam meam & aliorum per has impias manus meas toties destruxi. Igitur humillimè & ex toto corde contrito te deprecor per manuum tuarum diram crucifixionem & extensionem, absterge omnes impurarum manuum mearum ac carnis offensas, dele Chyrographum horum & omnium peccatorum meorum, & affige illud Cruci, ut absque impedimento ullo in momento separationis à corpore anima mea in dulces tuos amplexus ruat utpote Sponsi, Regis, Domini, Patris, Fratris, & omnibus titulis mei.

Unctio Pedum.

DUm Sacerdos denique dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per gressum deliquisti. Amen.*

Suspira & dic : O mi JESU, quàm doleo, quòd toties deflexerim à via recta. Per dolorosam pedum tuorum fatigationem, dum per tres annos regiones percursans benefaciebas omnibus, dum Crucem portabas ad montem Calvarie, & ab uno ad locum alium dirè raptabaris ac trudebaris, per dirissimam SS. pedum tuorum

transfixionem, per omnia merita tua, & in
unione omnium horum meritorum tuorum te
togo. Dele iniquos pedum meorum gressus.
Adde alas pedibus meis, ut non tam eam, quam
volem ad te centrum, finem, præmium meum
sempiternum. Amen.

*Tempus intermedium inter sacram Unctionem &
appropinquantem mortem. Dum dicitur profi-
ciscere &c. datur ardens in manum cereus.*

Insumentum est variis piis affectibus. Præter
allatos hic à §. 4. ad §. 7. inclusivè, etiam
serviunt sequentes.

Affectus resignationis, & Oblatio mortis.

Benedictus Deus in æternum. Misere mei
Deus secundum magnam misericordiam
tuam, etsi indignissimus huius omnibus miserati-
onibus tuis. Dominus meus & Deus meus ego
me tibi offero in omne beneplacitum tuum. Fiat
voluntas tua non mea. Mors etiam amarissima
& ignominiosissima gratior mihi erit, si tu ita
vis, quam commodissima mille annorum vita.
Unio mortem meam cum morte tua, volunta-
tem meam cum sanctissima voluntate tua. *Pater
non potest hic calix transire, nisi bibam illum. Fiat
voluntas tua. Domine tecum paratus sum in car-
cerem & in mortem ire. Sicut placuit in celo, sic
fiat. Dominus est, quod bonum est in oculis suis,
faciat. 1. Reg. 3. Nunc Domine secundum vo-
luntatem fac mecum, & præcipe in pace recipi spi-
ritum meum. Tob. 3.*

Affectus Fiducia.

Benedic anima mea Domino, qui sanat omnes infirmitates meas. Pl. 102. Redemisti me Domine Deus veritatis. Pl. 30. In manus tuas commendo spiritum meum. Excita potentiam tuam, & veni, ut salvos facias nos. Pl. 79. Miserere mei, quoniam infirmus sum. Pl. 6. Fac mecum signum in bonum, ut videant, qui oderunt me, & confundantur, quoniam tu Domine adjuvisti me, & consolatus es me. Pl. 85. Uique Domine ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi. Custodi me ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me. Domine **I**ESU suscipe spiritum meum. Dic anima mea salus tua ego sum. Pl. 54. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, pravalui adversus eum. Pl. 12. Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos. Domine fortitudo mea & robur meum & refugium meum in die tribulationis. Jer. 16.

Affectus desiderii ad calum.

Credo videre bona Domini in terra viventium. Pl. 28. Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea, faciem tuam Domine requiram. Pl. 26. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo. Ostende faciem tuam, & salvi erimus. Aeternae, misericors ac iuste Deus. Hic ure, hic seca, modò in aeternum parcas. Noli etiam prolongare purgatorium, licet mille titulis promerear, & maximè poenam damni, ut
eò

ed citius videam faciem tuam. O sanguis Jesu
restingue flammam, quæ debentur mihi. *Quam
dilecta tabernacula tua Domine Deus virtutum.
Concupiscit & despicit anima mea in atria Domini.
Pl. 83. Cupio dissolvi & esse cum Christo. Sicut
cervus ad fontes aquarum, ita sitivit anima mea
ad te Deus. Sitivit anima mea ad Deum vivum.
Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei.
Pl. 41. Quid mihi est in celo, & à te quid volui
super terram. Fecisti nos Domine, & irrequie-
tum est cor nostrum, donec requiescat in te. Do-
mine dilexi decorem domus tua, & locum habita-
tionis gloria tua. Pl. 55. Introibo in domum tuam
adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo. Clamavi ad te Domine, dixi tu es
spes mea, portio mea in terra viventium. Pl. 141.
Dominus pars hereditatis mea & calicis mei. Tu
es, qui restitues hereditatem meam mihi. Pl. 15.
Quot sunt dies servi tui. Quando facies de perse-
quentibus me iudicium? Pl. 116. Fleu mihi,
quia incolatus meus prolongatus est, habitavi cum
habitantibus Cedar. Multum incola fuit anima
mea. Pl. 119. Cedar significat nigredinem, &
vult Propheta dicere, se cum nigris, effertis, tu-
culentis hominibus habitasse, qui sunt sicut ce-
dareni Arabes. Hoc tu intellige de hominibus,
qui te unquam ad peccatum seduxerunt vel Dæ-
monibus, qui tempore vitæ tuæ tibi continuo
insidiati sunt.*

Affectus ut condonentur peccata.

Juste millies damnasses me mi Deus, si voluis-
tes, noluisti autem, quia amas homines, &
dissi-

dissimulas peccata hominum propter penitenti-
 tiam. S. Aug. Dum veneris iudicare, noli me
 condemnare. Recordare IESU pie, quod sum
 causa tua via, querens me sedisti lassus, tantus
 labor non sit cassus. Iuste Iudex ultionis, donum
 fac remissionis. Surgam & ibo ad Patrem, & di-
 cam: Pater peccavi in calum & coram te. Luc.
 15. Propitius esto mihi peccatori. Si iniquitates
 observaveris, quis sustinebit? Miserere mei Deus
 secundum magnam misericordiam tuam. Ne pro-
 jicias me a facie tua. & Spiritum sanctum tuum
 ne auferas a me. Reminiscere miserationum tua-
 rum & misericordiarum tuarum, qua a seculo
 sunt. Respice in me, & miserere mei. Delicta
 iuventutis mea, & ignorantias meas ne memine-
 ris Domine. Ab oculis meis munda me, & ab
 alienis parce servo tuo. Propter nomen tuum Do-
 mine propitiaberis peccato meo, multum est enim.
 Domine non secundum peccata nostra retribuas no-
 bis. Tibi soli peccavi, & contritus confiteor. Ne
 elongaveris a me Deus meus, in auxilium meum
 respice. Non intres in iudicium cum servo tuo
 Domine. Pl. 143. In te Domine speravi, non con-
 fundar in aeternum. Quoniam tu es patientia
 mea, Domine spes mea a iuventute mea. Ad te
 levavi animam meam Deus, in te confido, non
 erubescam. Et si ambulavero in medio umbrae
 mortis (peccata mea ad vivum mihi ob oculos
 ponat Diabolus) non timebo mala, quoniam tu
 mecum es. Misericordia tua subsequetur me om-
 nibus diebus vitae meae. Pl. 22. Possederunt nos
 Do-

*Domini absque te [peccata, mundus, caro, dæ-
mon] tantum in te recordemur nominis tui.*

Affectus contritionis, amoris.

TU Domine es, qui es idem semper. Ego
verò variis humanis infirmitatibus circum-
datus, morbis, tædiis affectus, mox tepidus,
mox aliquomodo in servitio tuo fervidus, mox
patiens, mox impatiens sum. Mox consolatio-
nem, mox ariditatem in recurſu ad te sentio,
mox mihi præſens, mox variis cogitationibus
distractus sum, estque inconstans, & de uno in
aliud ambulatoria voluntas mea. Adeoque non
sum idem hodie qui cras, imò nec post horam,
quadrantem, qui sum modò. Ut de te unice
cogitem & excogitem actus debitæ contritionis
& amoris. Offero ergo tibi modò ex corde &
animo devoto, per manus benedictæ Matris
tuæ omnes harum & aliarum virtutum actus,
qui unquam à Sanctis tuis, dum ægri aut mori-
bundi fuerunt, perfectissimo modo elicitum sunt.
Quòd si jam postmodum infirmitas animæ aut
corporis dolores, tædia, angustia, cogitationes
ex variis objectis somnolentia, debilitas ab ex-
ercitio virtutum istarum me impediunt. Co-
gita obsecro, quòd vas fictile sim. Interim do-
ce me Praxin talem, quæ pretiosa fiat mors mea
in oculis tuis.

Dignare me amplecti in profunditate, altitu-
dine, longitudine cordis tui ò nunquam brevis,
nunquam arcta misericordia.

Utinam in uno corde cordibus infinitis, per

momenta singula sæculis infinitis, in uno actu bono infinitis bonis actibus possem amare te Deus meus.

Tu in lectulo crucis, ego in cruce lectuli mei patior & morior. Unio dolores meos tuis, agonem & mortem meam tuam, situm ipsum meum, quo maneam prostratus, extensioni sacri corporis tui in Cruce.

O si omnia te Deus quàm optimè amantium, & omnium quàm sanctissimè ex hac vita migrantium corda in uno cumulo collecta haberem. O si verbum aliquod scirem, quò omnia omnium illorum ardentissima suspiria & actus amoris ac contritionis præstantissimos complecti & exprimerem possem. Vellem illius verbi pronuntiationi, illis actibus, illis cordibus immori Deus meus.

Juvate me omnes animæ electæ, corrogate singulæ stipis aliquid & eleemosynæ pro mea pauperula anima in tempore mortis meæ. Afferte obsecro vestros elicitos unquam amoris ac contritionis actus pro me Deo meo. Et facite, ut, quàm flagrantissimè ac frequentissimè id fieri potest, in mortis articulo illum amoris actum eliciam, qui præ omnibus maximè placet Deo in unione amoris D.N. J. Christi erga æternum Patrem.

Suspiria ad Deum Creatorem.

Deus Patrum meorum, & Domine misericordiarum, qui fecisti omnia verbo tuo, & sapientiâ tuâ constituisti hominem, ut dominaretur

creatura, qua a te facta est. Noli me reprobare à pueris tuis, quoniam servus tuus sum ego, & filius ancilla tua. Homo infirmus & exigui temporis, & minor ad intellectum. Sap. 9. à v. 1. ad 5. Noli me reprobare, tuus sum ego, salvum me fac. Pl. 118. Hoc uno tantum indigeo. Gen. 33. Diligis enim omnia, qua sunt, & nihil odisti eorum, qua fecisti. Nec enim odians aliquid constituisti aut fecisti. Sap. 11. Parcis autem omnibus, quoniam tua sunt Domine, & maxime amas homines pretioso filii tui sanguine redemptos.

Oratio Sacerdotis moribundi ad Christum.

AUDI JESU Sacerdos Magne, Zach. 3. Princeps Pastorum 1. Petr. 5. Sacerdos in aeternum. Pl. 119. Cujus factus sum Minister secundum donum gratiae Dei, qua data est mihi secundum operationem virtutis eius. ad Ephes. 3. Semper vivens ad interpellandum pro nobis. Hebr. 7. Domine miserere mei. Pl. 85. Sana animam meam, quia peccavi tibi. Pl. 40. Peccavi tradens sanguinem justum. Matth. 27. Rem corporis & sanguinis Domini. 2. Cor. 11. Si te Cruci de novo affixi per quodcumque peccatum mortale. Jam non sum dignus vocari filius tuus, multo minus Sacerdos Dei altissimi. Fac me sicut unum de mercenariis tuis. Luc. 15. Imò indignissimus omnium sto ante te. Ne perdas cum impiis animam meam, & cum viris sanguinem vitam meam. Pl. 25. Custodi animam meam, quoniam sanctus sum. Pl. 85. Tibi consecratus Presbyter. Judica me Deus, & discerne causam meam de gen-

te non sancta. Ab homine iniquo & doloso erue me &
 Quia tu es Deus fortitudo mea. Quare me repulsi-
 sti? & quare tristis incedo? dum affligit me ini-
 micus meus. Diabolus tentans animæque infi-
 dians. Emitte lucem tuam & veritatem tuam.
 Ipsa me deduxerunt & adduxerunt in montem san-
 ctum tuum, & in tabernaculo tua. Et in roibo ad
 Altare Dei, ad Deum, qui latificat iuventutem
 meam. Confitebor tibi in cythara extenso dolori-
 ribusque obruto corpore meo Deus, Deus meus.
 Quare tristis es anima mea, & conturbas me (sic
 Christus in agonia sua prolixius orabat) Spero
 in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare
 vultus mei & Deus meus. Domine, quando respi-
 cies? Pl. 34. Restitue animam meam. Confitebor
 tibi in Ecclesia magna, in populo gravi laudabo te,
 narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ec-
 clesie laudabo te. Pl. 31. Docebo iniquos vias tuas,
 (id adhuc in morte ardentissimè desidero) &
 impii ad te converentur. Pl. 50. Quàm diu qui-
 dem ego sum, ministerium tuum honorificabo
 ad Rom. 11. Libentissimè impendam, & super-
 impendar pro animabus. Fidelis sermo & omni ac-
 ceptione dignus. Quòd Christus Iesus venit in hunc
 mundum peccatores salvos facere, quorum primus
 ego sum. 1. Tim. 1.

Oratio ad JESUM Christum Crucifixum
 in statu tentationis.

Domine memor esto verbi tui seruo tuo, in quo
 mihi spem dedisti. Pl. 118. Circumdede-
 rana

vunt me dolores mortis, & pericula inferni ir-
nerunt me. Pl. 114. Quomodo, si fugiat vir a fa-
cie leonis, & occurrat ei ursus, & ingrediatur do-
mum, & innitatur manu sua super parietem, &
mordeat eum coluber. Amos 5. Ita me unus assul-
tus Dæmonis super alterum infestat. O Domine,
libera animam meam. Pl. 11. Ecce Draco mag-
nus. Apoc. 12. Domine invadit me. Tob. 6.
Immundus spiritus, & assumit septem alios
spiritus nequiores se. Luc. 11. Tu autem Do-
mine, ne elongaveris auxilium tuum à me, ad
defensionem meam respice. Pl. 21. Eripe me de
inimicis meis Domine ad te confugi. Pl. 142. Cla-
mabo per diem & nocte. O Domine libera animam
meam. Pl. 21. Domine vim patior, responde pro
me. Il. 38. Velociter exaudi me. Pl. 142. Defe-
cit spiritus meus. Pl. 118. Defecerunt oculi mei
in eloquium tuum dicentes, quando consolaberis
me. Pl. 82. Deus in adiutorium meum intende,
Domine ad adjuvandum me festina, confundan-
tur & vereantur, qui querunt animam meam,
Pl. 69. Sana me Domine, & sanabor. Pl. 14. Re-
spice in me, & miserere mei. Pl. 14. Sana ani-
mam meam, quia peccavi tibi. Pl. 40. Domine,
qui dixisti, sicut Moyses exaltavit serpentem in
deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, ut
omnis, qui credit in illum, non pereat, sed habeat
vitam eternam. Ecce ego percussus à stygio ser-
pente ad te in hoc deserto, in ultimis angustiis
meis defixos teneo oculos meos in te JESU cru-
cifixæ, & in Cruce exaltate.

Contra tentationes ex tristitia, horrore, timore.

SI tristitia me invadit ex corporis infirmitate, dicam: Calix est, quem dedit mihi Pater, an non bibam illum? si oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam, exiguum & mihi hunc in finem perferendum est. Si invadit mortis horror, cogitabo mortem esse inevitabilem, nec tantum faciendam esse ex necessitate virtutem, sed & ex tentatione ista proventum perfectam in divinam voluntatem resignatione. Si timor futurorum exagitat juxta illud. *Non timeo mortem, timeo, quae fata sequuntur.* Omnes inde provenientes angustias submergam in mare rubrum passionis & sanguinis Christi.

In tentationibus contra fidem, spem, & ob peccata praeterita.

TESTE Bellarmino maximae in moribundo vel morti proximo tentationes sunt contra virtutes theologicas. Si ergo tentabor in materia fidei. Arripiens generale scutum fidei sine ulla ad Dæmonis suggestiones reflexione, vel directam responsione simpliciter dicam: Volo vivere & mori in fide Romano-Catholica. Credo quidquid dixit Deus, & vera ejus Ecclesia tanquam Dei verbum proponit credendum.

Si spem & fiduciam conatur Dæmon subvertere aut imminuere. Dicam peccata mea super numerum arenæ maris, sed major Dei misericordia, quia infinita. Pater, & Filius, & Spiritus sanctus luculentissimis ostenderunt argumentis,

mentis, quòd non sit voluntas eorum mors in-
pii, sed potiùs ut convertatur & vivat. A pa-
mea deesse non volo. SS. Augustine, Theophy-
le, Cypriane, Latro in Cruce, Maria Magdale-
na, Maria Ægyptiaca, omnesque Sancti & San-
ctæ, qui antecederent fuisstis peccatores & pec-
catrices magnæ, nunc verò in cælis regnatis,
succurrite mihi, intercedite, & spem ac fidu-
ciam meam in Deum non obstantibus peccatis
meis augete. *Peccavi peccatum grande. Turba-
tur conscientia, sed non perturbatur, quoniam
vulnerum Domini recordabor.* S. Bern. Serm. 6.
in Cantic. *Domine Deus meus in te speravi, sal-
vum me fac.* Pl. 70. Quid adstas cruenta bestia?
fat in me funesti prò dolor tempore vitæ repe-
risti. Sed per JESU Christi gratiam peccata
mea, si fuerint ut coccinura, quasi nix dealba-
buntur. An putas Deum in his angustiis obli-
tum esse? qui animam meam his plenissimi
amoris verbis alloquitur: *Si Mulier potest obli-
visci infantis sui, ego tamen non obliviscar tui. In
manibus meis descripsi te.* Imò verò mi JESU,
in manibus tuis in Cruce expansis descripsisti
me, & moriens in testamento tuo me scripsisti
hæredem cælestis gloriæ. Crux tua mensa erat,
in qua testamentum confectum, charta caro tua,
calamus clavi, quibus confixus es, attramentum
pretiosissimus sanguis tuus. O mi JESU, hoc
credo, & ideo in te spero, & te ex toto corde
amo, & amabo in æternum,

Quid fremit in vanum avernalis iste maledi-
ctus ac miser genius? quid oggannit? fateor,
serpens

serpens decepit me. Hæc & ista peccata commisi, & contrito corde confessus sum omnia. Statuo me JESUM inter & Mariam medium, hinc delector ab ubere, hinc pascor à vulnere. Non potest huc accedere avernalis furia. Et ut omnino ab ea securus sim, intro per latus vulneris in cor tuum ô JESU. Hic peram habeo cum selectis quinque lapidibus velut David contra Goliath. Et primo lapide jacto in frontem Goliathi avernalis, hoc est confidentiâ animatus, & fortitudine sacri vulneris lateris tui, proster-no bestiam. Adhuc alios quatuor sacrorum vulnerum manuum ac pedum tuorum habens reservatos.

In tentationibus ratione prædestinationis.

IN parte prima hujus *Vade mecum* §. 10. varia hinc servientia attuli. Monui in Præfatione ante Cap. V. *In hac parte 3tia* solidioris pietatis ac devotionis exercitia erga Deum Trinum, incarnatum, Eucharisticum, benedictam ejus Matrem immaculatè conceptam Virginem, Angelos & Sanctos, item misericordiæ opera erga Vivos ac Defunctos, æternæ quoque prædestinationis signa esse bona & argumenta. Devotioni isti me dedi in vita mea. Ergo spem bonam concipio me esse in libro vitæ inscriptum. Si jam non reprehendat me conscientia mea, quòd sciens volens culpâ maximè lethali offenderim summum bonum meum à tam longo tempore, adeoque fundamentum habeam sperandi,

di, quomodo ab eodem tempore per Dei gratiam in gratia sanctificante permanerem, eamque per frequentem usum Sacramentorum poenitentiae & Eucharistiae, per virtutum actus, ut ut sunt dilectio perfecta inimicorum, opera misericordiae corporalia & spiritualia erga proximum &c. auerim; si praeterea per Dei gratiam moriar in illo ordine religioso, ad quem vocatus sum, & vocationem meam semper magni fecerim, & aestimatio illa pondus addiderit ad haec illa facienda, sufferenda amore Dei mei. Cur ego v. g. in Societate JESU moriens non refugiam plenus fiducia ad pallium istud Marianum? quo V. Gutierrez protegi vidit JESU Socios. Ergo spes mea me non confundet. Ergo pereant, qui me jam in agone constitutum persequuntur, *induantur in diploide confusione, qui dicunt mihi Euge, Euge.*

Quidam è Societate hanc sibi orationem tempore mortis servituram ad B. V. concinnarat, & in scripto petierat, ut ea sibi à quodam tunc praegeretur. Tu mutatis mutandis eam tibi prout voles applicabis.

O Benedicta Dei Mater Virgo immaculatè concepta. Deus per te distribuit omnem gratiam etiam finalem. Tuae intercessioni ascribo, quòd ad Societatem filii tui D. N. J. C. vocatus sim, & in ea à tot animæ periculis praeservatus moriar. Postquam tot & tot annos in ea transegi. Tu tota nostra es benignissima Mater, ut ideo Societas JESU etiam jure vocetur Sodalitium Mariae. Ad imaginem tuam in

R

Moate

Monte Serrato S. P. N. Ignatius in alium virum
mutatus est. In æde tua Parisiis decem Patres
sua prima vota nuncupârunt. In tuo Sacello in
templo S. Pauli Romæ publicam fecêre Profes-
sionem, ut cum summo animi mei solatio ibi-
dem legi. Primum Romæ templam, quod
Societati nostræ cessit, erat Mariæ de Strada.
Tu S. P. Nostro constitutiones scribenti appa-
rere solita es, tu eundem, dum admirabilem
illum exercitiorum libellam conscripsit, in-
struxisti. Tu domum tuam Lauretanam (in
qua cum exuberantis animi gaudio & fiducia in
Deum plenus quater celebravi) à nostris inha-
bitari voluisti. Tu revelare dignata es, quòd
præter causas alias etiam ideo à Filio tuo D. N.
J. C. in orbem inducta sit minima Societas no-
stra, ut pro immaculata Conceptione tua tan-
quam pro aris & focus tuendâ strenuè decerta-
rent Ignatii filii. In primis Theſibus, quas ho-
mines è Societate JESU publicè typo dederunt
Romæ, felicibus sanè auspiciis hoc Immaculatæ
Conceptionis tuæ Myſterium propugnârunt.
Et ego singularem semper erga id devotionem
per Dei gratiam senti. Cur ergo ego licet om-
nium minimus & indignissimus in simplicitate
cordis mei tot per te favoribus ac gratiis cumu-
latus sub pallium illud, quo universam prote-
gis Societatem, non confugerem? ego spero &
iterum spero per te me inventurum misericor-
diam in oculis Filii tui Salvatoris & Judicis mei.
Hâc fiducia fretus morior, & salutem meam
æternam tibi post Deum in æternum adscribam.

Ruminanda dum dicitur proficiscere anima Christiana, &c. datur cereus ardens, & Crucifixus in manibus.

DUM sanus es, & statuis per annum temporibus, atque post exercitia octiduana unum tibi diem seligis, quem totum in præparatione ad bonam mortem impendis. Ut Cap. hic 7^{imo} §. 2. docui. Lege tunc quoque, & devotè ora, quæ in fine Breviarii post Psalmos Pœnitentiales & Litanias majores de ordine commendationis animæ. Et sunt primò Litaniz breviores. 2dò. *Proficiscere anima Christiana* cum sequentibus orationibus, dum adhuc agonizat moriens. 3to. Orationes, quæ egressâ jam animâ dicuntur à Sacerdote aliisque adstantibus. His omnibus precibus mira vis & energia inest. Ad hæc, ut sæpiùs dixi, cum communes sint orationes Ecclesiæ Sponsæ Christi, in iis magna est collocanda fiducia. Et quo tibi tempore vitæ familiariores fuerunt, eò majus quoque solatium ex iis agonizans habebis, & in affectus materiæ substratæ congruos faciliùs prorumpes. Singulariter autem, quia sunt communes toti Ecclesiæ preces, tunc reminisci oportet articuli in Symbolo Apostolico *de Communione Sanctorum*. Quia per devotam harum precum rurationem vel maximè agonizans tibi applicare poteris merita Sanctorum, B. V. Passionis ac Mortis D. N. J. C. ex infinito Ecclesiæ thesauro.

R 2

Dum

Dum datur Cereus in manus, dic : hoc signum est, quod vadam in terram tenebrosam & operam mortis caligine ; ubi in transitu lumine Christi sanè opus est. Sumo hunc Cereum in manus, ut protestor me mori velle in fide Romano-Catholica. Sumo hunc Cereum in manus, ut ad extremum eò adhuc semel perlustrem omnes latebras conscientiarum mearum. An restet peccatum nondum expiatum etiam levissimum, an obligatio aliqua Deo aut proximo adhuc explenda. Et elicio contritionem & propositum omnes obligationes meas implendi. Sumo denique Cereum hunc ardentem in manus, ut instar Virginum prudentium paratus cum instructa lampade ardente oleo bonorum operum & maximè caritatis Sponso meo caelesti obviam, Vos Angeli intonate *Lumen Christi &c.* dum ad templum gloriae aeternae propero. Vos interim Fratres mei in Christo dilectissimi ignoscite defectibus & malo exemplo meo, & orate pro me.

Dura datur Crucifixus in manus, ardentissimo illum affectu stringe, & delecto, si fieri potest, capite erecto que non nihil corpore osculans Crucifixi pedes cum viva fide ad Redemptorem tuum dic : *Domine IESU per vulnus pedis dexteri tui peto à te, ut ducas me illis momentis, quibus adhuc vivam, viâ Crucis. Auge dolores, auge & patientiam. Per vulnus pedis sinistri rogo te, dirige in conspectu tuo viam salutis meae.*

Osculans vulnus manus dextrae ter dic : *Domine IESU, per vulnus tuae dextrae peto à te. Collocat*

loca me ad dextram in instanto iudicio particulari,
& postmodum universali.

Osculans vulnus manûs sinistrae dic: Peto à
te, benedic omnibus, propitius sis omnibus, qui
sinistrè de me locuti sunt, egerunt, cogitaverunt, vel
id adhuc faciunt.

Osculans vulnus lateris dextri dic: Domine
JESU, per vulneratum cor tuum amore mei peto
misericordiam pro animabus in purgatorio maximè
iis, pro quibus me maximè orare vis, pro obstina-
tis peccatoribus, pro pueris, qui in periculo sunt,
ne ad baptismum perveniant. Pro omnibus me-
cum morientibus, & in iudicio tuo particulari unâ
mecum comparituris, pro omnibus in Christo &
sanguine mihi conjunctis, denique iis, pro quibus
quocumque demum titulo præterea orare debeo. Ro-
go insuper, ut Societas JESU Mater mea in suo
primævo semper flore maneat ad majorem tuam glo-
riam & animarum salutem, cultus erga Deum
Trinum, Deum incarnatum, Deum Eucharisti-
cum, & mysterium immaculate Conceptionis Dei-
paræ Virginis magis magisque semper propagetur,
& ultima mea respiratio sit erga cor tuum O JESU.

Demum Crucifixo mihi & adstantibus imper-
rior benedictionem, ventiloque Crucem ut mi-
litare labarum & signum, in quo ultimò diabo-
lum vincam. Et dico spe plenus: In baculo isto
eransibo Jordanem istum, In manus tuas Domine
commendo spiritum meum. Vivo & morior in
corde JESU. Vos Sancti, quorum memoriam
hodie colit Ecclesia, subvenite. Sed hem An-
gele mi Custos, instat iudicium non quidem

universale illud sed particulare meum. In quo tamen sententia feretur, quæ per totam æternitatem non erit revocabilis. Diabolus in eo aderit ut accusator. Archangelus Michael ut operum meorum omnium ponderator, Dominus meus JESUS Christus Redemptor meus ut Judex, tu spero ut Patrocinator animæ meæ. Non indigebit illa, ut ad comparandum in judicio trajiciat Maria, in terras longinquas abeat, aut in aereas se transferat regiones. Ubi homo moritur, ibi immensus ille Deus est. Adeoque quamprimum anima è corpore egressa est, à Majestate divina infessa, possessa, circumfessa, circumcincta, involuta est, non secus ac fluctuans navicula in medio immenso, intransatabili oceano. Tenebit illam manus Dei viventis, ex qua nullum est effugium. Ad corpus exangue sive in lecto mortuali sive in tumba jacens Amici, Collegæ, Confratres fundent preces, quæ juvare non poterunt. Si jam pronuntiata sententia est. *Maledicte in ignem æternum.* Proderunt tamen. Si dicatur: *Veni Benedicte in regnum celorum*, postquam ablutum in me fuerit, quod adhuc est coinquinatum. Finitum autem jam tum erit iudicium. Antequam ab infirmario claudantur oculi, & os comprimatur, multò magis antequam in tumbam inferatur fœtidum corpus, & ad eam officium Defunctorum, cæteræque consuetæ Ecclesiæ preces persolvantur. Saluta ergo bone Angele ex me misero gloriosos tuos cæli concives, Angelos inquam Custodes omnium eorum,
qui

qui pro me oraturi sunt, aut sacrosanctum Missæ Sacrificium oblaturi. Rogo eos, ut clientes suos excitent ad justam animam meam cum magno fervore persolvenda. Sed ecce ibi adstat cruenta bestia. Vae mihi, si funesti aliquid in me reperiat. Judex imminet, cui non potero respondere unum pro mille. Superi boni, tot peccata juventutis, ignorantia, propria, aliena, commissionis, omissionis cogitatione, verbo & opere commisi, & ipsa opera bona tot scitent defectibus. Jam omnia ab usu rationis usque ad hoc momentum à me cogitata, dicta, facta secundum minutissimas circumstantias prope diem tam clarè intuebor. Sicut vivens ego nequidem omni possibili adhibitâ diligentiam vel unius diei cogitata, facta, dicta potuissem recolligere. Quid fiet animam meam? tot gratias, inspirationes bonas habui, tot lumina & claras de æternis veritatibus cognitiones, tot horam, dies, menses, anni, minuta mihi à bono Deo data sunt, ut non in speculatione sisterem, sed re ipsam in Praxi bene his omnibus uterer. Jam sæpius & toties in exercitiis maximè annuis mihi proposui, ut ad declinandum sine misericordia iudicium me ipsum dijudicarem, severas rationes exigerem; cur hæc illa Passio cæterorum maximè defectuum ac peccatorum origo nondum suppressa sit, cur huic illi sensualitati contra tot facta proposita adhuc indulgerem, cur non tandem securim ad radicem ponerem, eor penitus ab omni inordinato creaturarum affectu vacuum Deo offerrem, uno verbo hoc

facerem, quod moriens factum fuisse vellem,
 & expiatis sincerâ pœnitentiâ delictis omnibus
 toto corde amarem Deum, & in Deo & propter
 Deum unicè cœtera. Jam clarè video dudum
 id à me fieri, & statum, in quo modò sum, sem-
 per mihi vivaciter ante oculos debuissè ponere.
 Si id tandem practicavi eo quo par est modo,
 benè est. Si adhuc in multis defui, ô mi fide-
 lis Angele Custos juva, ut intensissimo contriti-
 onis actu resarciam quod possum. Interim quæ
 est tessera militaris inter nos duos? ut animam
 meam in transitu instante agnoscas & ipsa te.
 Nunquid ultimo pronuntiata ore vel corde con-
 trito hæc salutifera nomina JESUS, Maria, Jo-
 seph, JESUS? ergo præcede abeuntem, sicut
 excepisti introeuntem in hoc corpus animam.
 Post modicum videbimus nos. Jam rogo ad-
 stantes Sacerdotes vel alios, ut mihi morienti
 inclament sacra nomina. *Credo, spero, amo.*
Doleo ex toto corde de peccatis meis ob Deum in-
finitum in se bonum offersum. Fiat voluntas tua
O Deus, in quam quoad omnia me perfectissimè
resigno. In manus tuas Domine commendo spi-
ritum meum. Domine JESU suscipe spiritum
meum. Maria Mater gratia, Mater misericor-
dia, tu me ab hoste protege, & horâ mortis su-
scipe. Subvenite Angeli Dei, occurrite Angeli
Domini suscipientes & offerentes animam meam
in conspectu Altissimi. Suscipiat te Christus, qui
vocavit te, &c. Hæc suspiria & orationes ex
Agenda Romana sequentes commendo te omni-
potenti Deo, &c. Suscipe Domine, &c. commen-

damus tibi Domine, &c. Item orationem de singulis articulis Passionis ac Mortis Christi peto mihi lentè ac intelligibiliter, quàm diu compositionis esse iudicor, prælegi. Quia, ut sæpè in hoc *Vade mecum* inculcavi, multùm confido in precibus communibus Ecclesiæ, & per has in instanti mortis ultimò devotè persolutas vel auditas manifestum iterum omnibus volo facere, quòd in Romano-Catholica Ecclesia moriar. Pro solatio meo subin intermiscerè poterit gratulationis affectus, quòd Virgo Dei-para tantùm in primo Conceptionis momento immaculata fuerit, item tenerum erga s. sacræ vulnera maximè cor JESU suspirium, repetitio septem verborum Christi in Cruce. Demum finis mei ultimi inculcatio, quòd ideo creatus, redemptus sim, & tot à Deo præ innum. eris aliis gratias in hoc illo statu acceperim, ut in æternùm Deum Triunum viderem & amarem.

Ad Lectorem.

HAbes hìc varia, ut & tibi pro te & pro variis, quibus in extrema lucta fors assistes, servire possint. Aliqui erunt docti, alii indocti, & minùs ad illa percipienda capaces. Aliqui moriuntur sine magnis, prout exterius salutem apparet, angustiis. Alii & quidem sæpè devotiores ac doctiores multis tentationibus circa fidem, peccata præterita, metu quasi in pusillanimitatem vergente, obruuntur. Aliqui